NOVOTNİ
AİLE SAZ SALONU
?
Pek Yakında

Cumhuriyet

22 inci yıl Sayı : 7754

KURUCUSU: YUNUS NADİ
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul — Posta kutusu: İstanbul No. 246
Telefonlar: Umumî Santral Numarası: 24298. Yazı İşleri: 24298. Matbaa: 24290.

Çarşamba 20 Mart 1946

FETHİ YÜCEL
GEOMETRİ PROBLEMLERİ
ve
ÇÖZÜM METODLARI
Lise I ve Fen Kolu Öğrencilerile Lise Bitirme ve Lise Olgunluk Sınavlarına ve Yüksek Öğretime Girme Sınavlarına hazırlananlara mahsustur.
210 sahife, 350 kuruş
BERKALP KİTABEVİ — Ankara

Iran Güvenlik Konseyine Müracaat Etti

Tahran hükûmeti, Rusyanın İran topraklarını boşaltmadığından ve iç işlerine karıştığından şikâyetçi

Konsey pazartesi günü davayı görüşecek

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri bir tebliğ ile müracaati bildirdi, ayrıca Amerikadaki İran elçiliği de izahat verdi

Güvenlik Konseyi, Londradaki oturumlarında İran meselesini tetkik ederken

İranda Sovyet tazyikının artmasından ve hükûmetin devrilmesinden korkuluyor

Londra 19 (B.B.C.) — Birleşmiş Milletler Teşkilâtı Genel Sekreteri Mr. Lie, New-York'a varmasından altı saat sonra, Iran hükûmetinin Rusyadan şikâyet eden protesto notasını almış ve bir tebliğ neşrederek notanın mahiyetini belirtmiştir. Nota, vaktinde verilmiş olduğu için Güvenlik Konseyinin pazartesi günü yapacağı toplantının gündemine girecektir. Genel Sekreterin tebliğine göre İran hükûmeti Sovyetler Birliğinin 2 martta İranı boşaltmamış olmasından ve hâlâ İranın iç işlerine karışmasından şikâyet etmiştir. Tahran hükûmeti Sovyet Rusyanın bu şekilde hareket etmekle Üçler anlaşmasına karşı geldikten başka Tahran deklarasyonuna ve Birleşmiş Milletler anayasasına da muhalefet etmiş olduğunu bildirmektedir. İran, Sovyet Rusya ile iyi münasebetler idame etmek istediği için Konseyin bu duruma son vermesini istemiştir.

İran elçiliğinin izahatı

Washington 19 (a.a.) — Reuter ajansı bildiriyor:

İranın Washington elçilik başkâtibi

— *Arkası sahife 3. Sü. 2 de* —

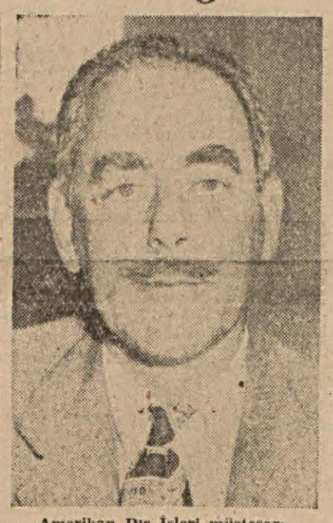

Amerikan Dış İşleri müsteşarı Mr. Acheson

Truman'ın demeci

«Birleşmiş Milletler Anayasasını behemehal koruyacağız»

Amerika Dış İşleri Müsteşarı da Rusya Ortaşarkta harekete geçerse ne olacağını anlattı

Londra 19 (B.B.C.) — Amerika Cumhur Reisi Mister Truman, işlerinin çokluğu yüzünden Güvenlik Konseyinin açılışı oturumunda hazır bulunamıyacağını söylemiştir. Mister Truman, Dış Bakanı Mister Byrnes'ün, Birleşik Milletlerin ilk toplantısına aid çalışmalar hakkında verdiği raporu bir mektub ile Kongreye göndermiş ve bu mektub-

— *Arkası sahife 3. Sü. 3 te* —

Barışı sağlamak için daha pek çok gayret lâzım

İran meselesi sarp ve çetin bir yoldadır. Washington'un bütün gayretlerine rağmen Tahran hükûmeti Güvenlik Konseyine başvurmaya bir türlü yanaşmıyor (*). Bu meselede Kıvamus-Saltana'nın durumu hâlâ iyi anlaşılamadı. Kendisi her türlü şartlar altında Moskovaya boyun eğecek kıratta bir adam mıdır? Öyle ise şimdi yürütmeğe çalıştığı taktiğin arkasında bir takım gizli hesablar bulunmak gerekir. Yok eğer hareketlerinde açık bir adamsa, bu kararsızlığı ve çekingenliği ancak İranı kıvrandıran şüphe ve korku duygularile izah edebiliriz.

Öyle görünüyor ki Tahran şu iki hal karşısında bocalıyor: Ya Moskovaya bağlanarak kurtarabileceği ile yetsinmek, yahud da batı demokrasilerine el uzatarak Birleşmiş Milletler teşkilâtı çerçevesi içinde mukadderatını kurtarmaya çalışmak.

Birinci hal İran hesabına şüphesiz çok zararlıdır. Fakat bu takdirde hiç değilse bir gölge İranın arta kalması ihtimali vardır. İkinci hali gerçekleştirmek maksadile Washington hükûmetinin son günlerde ne kadar gayret harcadığını hep görüyoruz. Birleşmiş Milletler teşkilâtı prensiplerini gerekirse silâh kuvvetile yaşatmak kararı, o prensipler bozulmak suretile vâki olacak tecavüzlere karşı azimle İranın yanında durulacağı hakkındaki teminat, nihayet, Güvenlik Konseyine başvurması için İrana yapılan telkinler hep bu gaye uğrunadır.

İran elbette kendi bütünlüğünü kurtarmak, yabancı baskılardan sıyrılarak hürriyete ve rahata kavuşmak ister. Bu itibarla Amerikadan yükselen teşvik edici seslerin orada iyi akisler uyandırması gerekir. Fakat ne yaparsınız ki bu sesler İranı tereddüdden kurtarmaya -bu satırları yazdığımız dakikaya kadar- yetmemiştir. İranda şöyle düşünenlerin çoğunlukta olduğu anlaşılıyor:

— Diyelim ki Amerikaya uyduk ve Güvenlik Konseyine başvurduk. Böylelikle Birleşmiş Milletler teşkilâtına çözülecek bir mesele sunmuş, fakat ayni zamanda Sovyet Rusyayı kızdırmış olacağız. Bu devletin bizi cezalandırmaya kalkması ve kısa zamanda bütün topraklarımızı işgal altına alması ihtimali pek fazladır. O zaman ne olacak? Bizi kurtarmak uğrunda Amerika tâ.. Okyanus ötelerinden kalkıp buraya mı gelecek? Yahud bağımsızlığımıza kıydı diyerek Sovyet Rusyaya karşı bir harbi mi göze alacak?.

Bu sualleri kendi kafalarında arka arkaya sıralayan İranlılar, son ihtimallere fazla bel bağlayamadıkları içindir ki tereddüd ediyorlar, çekiniyorlar ve Güvenlik Konseyi toplantısına kadar şurada sayılı olan günlerin boşuboşuna geçmesine sebeb oluyorlar.

Durumun bu şekli almasında Amerikan politikasının geç uyanması ve geç harekete geçmesi her halde büyük bir rol oynamıştır. Geçen Londra Konferansında bu mesele pamuk ipliğine bağlanmasa, hiç olmazsa 2 marttan önce

NADİR NADİ

— *Arkası sahife 3. Sü. 4 te* —

(*) Bu makale yazıldığı saatlerde İranın Güvenlik Konseyine müracaati hakkındaki haberler henüz gelmemişti.

YARIN
KERVAN...
Cemal Nadirin büyük renkli karikatürü

Parti tüzüğünde yapılacak tadiller

Büyük Kurultayın olağanüstü toplantısından vazgeçildi

Ankara 19 (Telefonla) — Güvenilir kaynaklardan öğrendiğime göre, C. H. Partisi büyük kurultayı olağanüstü bir toplantıya çağırılmıyacaktır.

Bilindiği gibi Parti genel merkezinde bir komisyon, tüzükte yapılması gereken değişiklikler üzerinde çalışmalarda bulunuyordu. Olağanüstü toplantı bu çalışmalar dolayisile derpiş edilmiş ve tarih olarak da nisanın ilk haftaları ileri sürülmüştü. Bu çalışmaların şimdiki safhasında böyle bir toplantıya âcil bir lüzum olmadığı kanaati kuvvetlenmiştir.

Olağanüstü toplantıda ancak bu toplantıyı gerektiren konular görüşülecek ve gündemin dışına çıkılamıyacaktır. Halbuki Parti kurultayında bütün Parti

— *Arkası sahife 3. Sü. 6 da* —

C. H. P. Genel Sekreteri Nafi Atuf Kansu

İngiltere ve Hindistan

İşçi hükûmeti, Hindistana üç bakandan müteşekkil ve fevkalâde salâhiyetlerle bir heyet gönderdi

Hind kongre partisi lideri Pandit Nehru

Heyet, memleketin müstakbel anayasası hakkında görüşmeler yapacak

Londra 19 (B.B.C.) — Hindistanın bağımsızlığı ve İngiliz milletler camiasında işgal edeceği yeni mevki hakkında Hind liderlerile müzakerelerde bulunmak ve bir karara varmak üzere işçi hükûmetinin üç azasından mürekkeb heyet bugün Londradan hareket etmiştir. Heyet Ticaret Bakanı Sir Cripps, Bahriye Birinci Lordu Alexander ve Hindistan Bakanı Lord Pethick - Lawrenceden müteşekkildir.

Hindistanda bugünkü durum

Bombay 19 (A.P.) — İstiklâl meselelerini müzakere etmek üzere İngiliz kabinesi azasından mürekkeb murahhas heyetin gelmesini bekliyen Hindistan, halen ya sulh ve refah devrinin başlangıcı, yahud da tarihinde şimdiye kadar

— *Arkası sahife 3. Sü. 2 de* —

Sovyet Rusyada değişiklikler

Devlet Reisi Kalinin istifa etti

M. Kalinin — M. Şvernik

Moskova 19 (R.) — Yüksek Sovyet şûrası bugünkü oturumunda Mareşal Stalini tekrar Sovyet bakanlar kurulunu kurmağa memur etmiştir.

Diğer taraftan yüksek Sovyet şûrası eski başkanı Kalinin gözlerinden rahatsız olduğundan vazifesinden affını istemiş ve bu istek kabul olunarak yüksek

— *Arkası sahife 3. Sü. 7 de* —

Kanada Başbakanı dün mühim ifşaatta bulundu

Ruslar, 1943 tenberi Kanadayı bir casus üssü olarak kullanmışlar

Başbakan, Sovyet ajanları tarafından Kanadada bir beşinci kol vücude getirildiğini ve bunun dal budak saldığını bildirerek atom bombası casusluğunun içyüzünü anlattı

Ottawa 19 (A.P.) — Kanada Başbakanı Mackenzie King dün casusluk meselesi hakkında Kanada parlamentosunda beyanatta bulunmuştur. Mr. King casusluk etrafında yapılan tahkikat neticesinde Kanadada şimdiye kadar görülmedik vahim bir durumun meydana çıkarılmış olduğunu söylemiştir.

Başbakan, Rus şifre memuru İgor Gosenko'nun, Sovyetler Birliğinin, Kanadayı İngilizleri ve Amerikalıları tecessüs için bir üs olarak kullandığını açığa vurduğunu sözlerine ilâve etmiştir.

Gosenko ayni zamanda Kanadada bir beşinci kolun teşkil edildiğini açığa vurmuş ve kendisi Sovyet askeri ataşesi yardımcısı sıfatile Kanadada iki sene kaldıktan sonra, casusluğu haber vermekle Kanada ve Rus milletlerine büyük bir hizmette bulunacağı kanaatine varmıştır. Gosenko'nun ihbarlerile ki,

— *Arkası sahife 3. Sü. 5 te* —

Casuslardan Bayan Willsher

Yeni dünya harbine hazırlıklar

Rusyanın hazırlığı ve Amerikalıların endişeleri

Berlin 19 (a.a.) — Rusların yanında çalışmakta olan Alman bilginleri, Baltık kıyılarında gizli bir tecrübe mahallinde 20 kadar V 2 bombasının atılmasına başlayacaklardır. Baltıktaki tecrübelerde kullanılacak olan âletler, Ruslar tarafından Berlinin 75 kilometre kuzey batısında bulunan Mecklenburg'daki gizli fabrikada sağlam bir halde ele geçirilmiştir.

Bu bölgeden gelen diğer haberlerden anlaşıldığına göre, Ruslar, atom bombası ve silâhları ve ultra-modern diğer silâhlar hakkında Almanların bütün bilginlerini sistemli bir tarzda topla-

— *Arkası sahife 3. Sü. 5 te* —

Ticaret Borsası seçimi yolsuz mu yapılıyor?

Dün bu hususta Vilâyet makamına şikâyette bulunuldu ve seçimin feshi istendi

Iki gündenberi devam eden Istanbul Ticaret Borsası meslek heyetleri seçiminden bazı şikâyetler ortaya çıkmıştır. Seçimin normal şartlar içinde cereyan etmediği iddiasile bu şikâyet Vilâyete de bildirilmiştir. Dün, zahire ve hububat tacirlerinden mürekkeb bir grup, yazılı olarak Vilâyet makamına müracaat ederek Ticaret Borsası seçiminin yapıldığı salona bitişik ve araları kapı ile birleşik olan reislik odasında bizzat reis Murad Fortunun yazılı listeler tevzi ettiği, bunların ortada ve açıkta olup murakıb olan umumî kâtib ve seçim heyetinin gözü önünde dağıtıldığı, Borsa memurlarının bu listelerin propagandasına iştirak ettiği ve pek ısrar edilmedikçe boş rey

— *Arkası sahife 3. Sü. 6 da* —

Dün geceki yangınlar

Ortaköyde ve Üsküdarda iki büyük ev yandı

Dün akşam saat 19 da Ortaköyde, Muallimnaci caddesinde Yelkovan sokağında; Leon'a aid 6 numaralı evden yangın çıkmış, üç katlı ahşab bir bina olan evin ikinci ve üçüncü katları yandıktan sonra söndürülmüştür.

Üsküdarda, Nakkaştepede, Reşadiye sokağında Nazmi Atasoya aid üç katlı ahşab evden saat 21.30 da çıkan yangın da daha fazla genişlemesine meydan verilmiyerek söndürülmüş, yalnız evin ayrı ayrı birer kiracı tarafından işgal edilmekte olan üç katı da yanmıştır.

Her iki yangının sebebleri henüz bilinmemektedir.

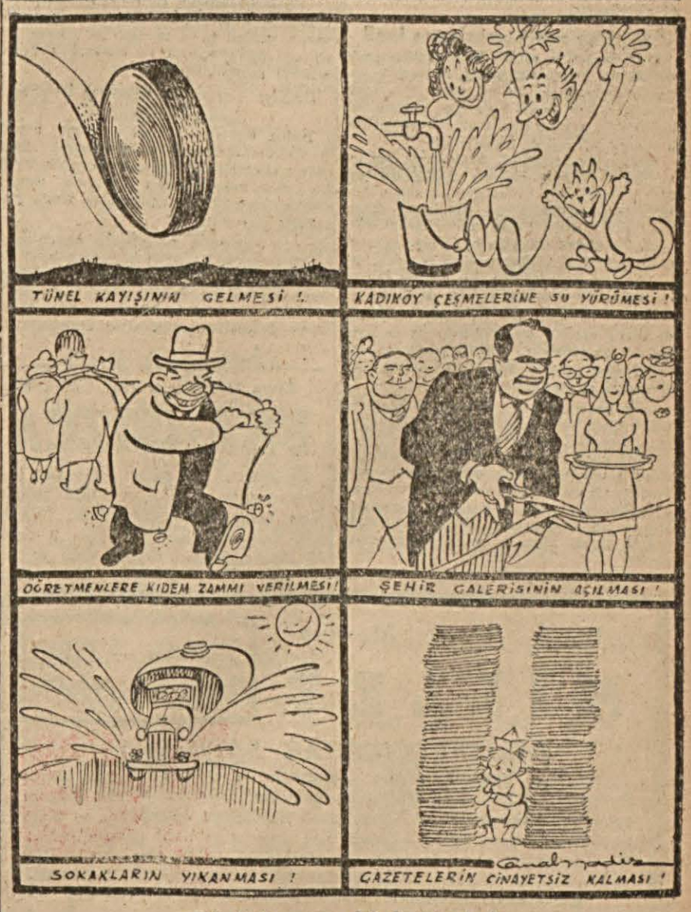

Takvimin yazmadığı bayramlar!..

İKTİSADÎ BAHİSLER

Çalışma Bakanlığı iki önemli işi ele aldı

Yazan Doç. Dr. Vedad Dicleli

İşçi sigortaları, iş ve işçi bulma meselelerini ele almak suretile, Çalışma Bakanlığı verimli çalışmalarına bilfiil başlamış bulunmaktadır. İleri bir zihniyet ve haklı bir endişenin mahsulü olan bu Bakanlığın kurulmasındaki zarureti bile kavrayamıyanların, bu yoldaki gayretleri, objektif bir şekilde müşahede edip takdir etmeleri pek güçtür. Zira içlerinde bir kısım aydınların da bulunduğu bu gibi kimseler, kamu hizmetleri kavramını çok dar bir çerçeve içinde görmekte ve bu yüzden devletin bazı sosyal meseleleri düzenlemek üzere harekete geçmesine bir türlü akıl erdirememektedirler. Halbuki, son elli yıl içerisinde her memlekette devlet çok dar olan klâsik kamu hizmetleri sınırını aşmış ve hayatın akışı ile beliren bir çok meselelerle yakından uğraşmakla kendini ödevli sanmıştır. Memleketimizde de ekonomik ve sosyal alanlarda yeni yeni meselelerin başgöstermekte olduğu inkâr edilemez. Ekonomik yapımızda yavaş yavaş meydana gelen değişme ve gelişmeler bu yeni meselelere kaynak teşkil etmektedir. Gerçekten, esas ekonomik bünyemiz ziraat olmakla beraber buna muvazi olarak, mütevazi bir ölçüde bile olsa, endüstri alanında da yürümek mecburiyeti bugün artık tartışmalara meydan vermiyecek derecede açık bir hakikattir. Bizzat ziraatin gelişmesi, istihsalin artması ve nüfusumuzun büyük bir çokluğunu teşkil eden köylümüzün refaha ulaşması için dahi, muayyen bir ölçüde, endüstri hayatına atılmamız ekonomik bir zarurettir. Babadan kalma kara sabanla toprağı dört parmak derinliğinde eşelemekle, çakıl taşları kakılmış iptidaî dövenlerle mahsulü dövmekle ve harmanı savurmak için günlerce elverişli bir rüzgâr beklemekle köylünün kazancı ve refah derecesi artamaz.

Toprağa kavuşmak üzere bulunan çiftçiyi az çok modern ziraat âletleri ile donatmak da gerekir. Şu halde, köylülere lüzumlu olan malzeme, âlet ve makineleri sağlamak için olsun az çok endüstrileşmek zorundayız. Bu zarurete millî savunma endişelerini ve bütün ekonomik hayatımızın gelişme şartlarını da katacak olursak endüstrileşmenin lüzum ve önemi kendiliğinden anlaşılır.

Muayyen bir ölçüde lüzum ve zaruretine inandığımız endüstrileşme yolunda yürürken, er veya geç, mukadder olarak bir «işçi meselesi» ile karşılaşmış olacağız. Daha bugünden endüstri alanında kol kuvvetini temsil edenler aileleri ile birlikte bir milyonu aşan bir topluluk meydana getirmiş bulunmaktadırlar; endüstrimiz geliştikçe bu miktarın bir kaç misli artacağı muhakkaktır. İşte, miktarı hergün biraz daha artan bu işçi zümresinin yaşama seviyesini yükseltmek, geleceğini güven altına almak ve iş verimini artırmak için çareler düşünmek ve tedbirler almak üzere «Çalışma Bakanlığı» kurulmuştur.

Dokuz aylık bir etüd ve inceleme devresinden sonra Çalışma Bakanlığı iş hayatını ve işçileri ilgilendiren iki önemli meseleyi ele almış bulunmaktadır:

Birinci mesele, iş arayan işçiye iş, işçi arayan işverene işçi bulma davasıdır. İş pazarını düzenlemek ve bilhassa iş arayan yurddaşlara bir iş yeri ve çalışma imkânı göstermek bugün artık millî bir endişe olmaktan çıkmış, milletlerarası bir taahhüd mahiyetini almıştır. Her devlet işçilerine birer iş konusu sağlamakla veya hiç olmazsa iş veren ve işçi arasında aracılık yapmakla, onlara yol göstermekle kendini ödevli sayacaktır. Memleketimizde iş imkânlarının kıtlığından bahsedilemez; hattâ bazı bölgelerde işçi bulmada sıkıntı bile çekilmektedir. Fakat bugüne kadar gerek endüstride ve gerekse ziraatte iş ve işçi bulma işlerinde tavassut meselesi iyi bir şekilde halledilememiş ve özel menfaatlerin tesiri altında kalmıştır. İşte devlet, bundan sonra iş arayan işçilere bir iş yeri göstermek ve işçi arayan işverenlere işçi sağlamak işini doğrudan doğruya üzerine almış bulunmaktadır. Bu suretle yurddaşlara yeni bir hak olarak tanınmağa başlanan «iş hakkı» nın gerçekleşmesinde devlet azamî iyi niyet ve gayreti göstermiş olacaktır. Bununla beraber, iş pazarını düzenlemek işini üzerine almasına bakılarak devletin herkese muhakkak bir iş bulmak mecburiyetinde olduğu sanılmasın! Devlet burada bir mutavassıttan ibarettir; esasen prensiplerini benimsediğimiz ferdî mülkiyet rejiminde devletin başka türlü hareket etmesine de pek imkân yoktur.

Çalışma Bakanlığı bu yolda harekete geçmeden önce bu alanda yetkili ilim adamlarını bir araya toplamış ve onların istişarî fikirlerinden faydalanmak istemiştir. Varılan kararlara göre iş ve işçi bulma büroları ilk önce yalnız birkaç ilde açılacak ve tatbikatta görülecek ihtiyaç ve aksaklıklar giderildikten sonra teşkilât genişletilecektir. Yüksek öğretim kurumları bulunan yerlerde ilim ve iş adamlarından mürekkeb küçük danışma kurulları kurulacak ve iş bürolarında çalışanlar tenvir ve irşad edilecektir. Ekonomik bilgisi ve psikolojik ve sosyal alanda görüşü olan ve iş hayatını yakından incelemiş bulunan elemanları aramak ve bu iş büroları başına getirmek Bakanlığı en çok meşgul eden meselelerden biri olacaktır.

Son günlerde Çalışma Bakanlığının üzerinde durduğu diğer mesele de, iş kazaları ile meslek hastalıkları ve analık sigortaları kanununun ne şekilde uygulanacağı cihetidir. Kısaca «sosyal sigortalar» adı verilen bu iş için de Bakanlık harekete geçmeden önce bu alanda ilgililerin ve söz sahibi olanların fikirlerinden faydalanmak istemiştir. Bu maksadla işçi ve işveren temsilcilerile sosyal ekonomi, sigortacılık, iş fizyolojisi ve iş hıfzıssıhhası ile mühendislik kollarında uzman profesör ve doçentler «genel kurul» halinde toplanmışlardır. Üç ayrı komisyon halinde çalışan genel kurul üyeleri iş hayatımızı ilgilendiren bir çok meseleler üzerinde durmuşlar ve sigorta yönetim kurulunun faydalanacağı şüphesiz olan dikkate değer dilekler formüle etmişlerdir.

İşçi sigortaları genel kurulunda, ileri sürülen dilek ve alınan kararların tahlilini başka bir zamana bırakarak, yalnız şu ciheti belirtmek isteriz. Çalışma hayatımıza düzen verecek olan bu toplantılarda, konuşma ve tartışmalar gerçek bir demokrasi ve büyük bir samimilik havası içinde cereyan etmiştir. Serbest bir şekilde seçilip genel kurula gelen işveren ve işçi temsilcileri bütün dilek ve derdlerini açıkça söylemişler ve hemen her meselede iki ayrı menfaati temsil eden bu temsilciler anlaşmışlardır. Avrupada, en aşağı yüz yıl müddetle, birbirlerini bir türlü anlamıyan, karşılıklı haklarını teslim etmiyen ve bu yüzden çalışma hayatını ve sosyal huzuru sık sık aksatan işçi ve patron menfaatlerini temsil edenler, bizde ayni masa etrafında, yanyana oturmuşlar ve aralarına katılmış olan ilim adamlarının objektif aydınlatmaları ile yalnız temsil ettikleri zümrenin menfaatlerini değil, gelişmeğe başlayan bütün endüstri hayatımızın yarınını da korumuşlardır.

Tereddüd etmeden denebilir ki, henüz bir yaşını bile doldurmamış olan Çalışma Bakanlığı bir yandan tatbikat alanında ilme lâyık olduğu önemi vermekle, öte yandan demokrasinin esası olan dilek ve oyların serbest bir şekilde tezahürüne imkân sağlamakla rüşdünü isbat etmiş bulunmaktadır. Bakanlığın zihniyet ve çalışma şekli iş hayatımızın yarını için bize ümid vermektedir.

Şair, bir talebenin başını mı yarmış?

Beylerbeyinde oturan şair Asaf Haletçelebi ile Üniversite talebesinden ve akrabasından Suad kavga etmişler, Suadın başı yarılmıştır. Asaf Haletçelebi Suadın başını kendisi yarmadığını, çocuğun kendisine hücum ettiği sırada yere düşerek başı yarıldığını söylemiştir. Suad Tabibi Adliye gönderilmiştir.

Dört ay sonra yakalanan katil

Dört ay kadar evvel Haliç Sütlücesinde esrarlı bir cinayet işlenmiş, kahvecilik yapan Şükrü adında birinin evine Yalovadan misafir olarak gelen Remziye adında bir kadın evin mutfağında başından yediği bir kurşunla ölü olarak bulunmuştu.

İlk yapılan tahkikat neticesinde şüpheler, güzel Remziyeye uzun müddettenberi âşık olan kahveci Şükrü Süphandağın üzerinde toplanmıştı. Fakat Şükrünün dokuz yaşındaki çocuğu Bahaeddin Süphandağ:

— Yalovadan gelen Remziye teyzem mutfakta yemek pişirirken ben de babamın tabancası ile oynuyordum. Bu esnada tabanca patladı ve Remziye teyzem öldü.

Şükrü, oğlunun bu ifadesine iki kişiyi de tanık (şahid) olarak göstermiş ve bunlar da Remziyenin, Bahaeddinin elindeki tabancanın kazaen patlaması neticesinde öldüğünü söylemişlerdi.

Sorgu yargıçlığı, üç mütehassıs ehli vukufun iştirakile hâdise yerinde bir keşif yaptırmış ve katil aleti olan tabanca Bahaeddinin eline verilerek tetiğini çekmesi tecrübe edilmiştir. Küçük çocuk, bütün gayretine rağmen tetiği çekememiş ve Bahaeddin ile iki şahidin Şükrüyü kurtarmak için yalan söyledikleri tesbit edilmiştir. Şükrü, ikinci Ağırceza mahkemesine verilmiştir.

Matbaamızı ziyaret eden Ankaralı talebeler

Ankara dördüncü orta okul son sınıf talebesi başlarında müdür muavini Mehmed Unal ve öğretmenleri olduğu halde şehrimize gelmişlerdir. Genc öğrenciler şehrimizde kültürel ve ekonomik müesseselerde tetkikler yapmaktadırlar. Dün de matbaamızı gezerek incelemelerde bulunmuşlardır.

Transilvanya havuza giriyor

Rumen Seyrisefain idaresinin Transilvanya vapuru yarın limanımıza gelerek İstinyede havuzlanacak ve bilâhare Akdeniz seferini yapacaktır.

Beden Terbiyesi merkez istişare heyeti toplantısı

Beden terbiyesi merkez istişare heyeti 8 nisanda Ankarada toplanacaktır. Spor şûrası tarafından seçilen özel heyetin tescil ve lisans talimatnamesi hakkında vermiş olduğu kararlar bu toplantıdan sonra yürürlüğe girecektir.

Mısıra gidecek atletlerin seçmeleri

26 nisanda Kahirede yapılacak atletizm müsabakasına iştirak edeceklerin ikinci seçmeleri bugün saat 16 da Fenerbahçe stadında yapılacaktır. Bugün 400, 1500 metre koşuları ve disk atma müsabakaları vardır.

Lisan Mütehassısı Prof. ANJEL
FRANSIZCA
Dersanesi, Bahçekapı, Selâmet han. Fransızcanız zayıf ise bize geliniz. Kısa zamanda takviye ederiz. Müşterek derslerin aylığı (haftada 3 defa) 10 liradır. Hususî dersler dahi verilir.

Büyük Siyasî Mecmua
MİLLET
Politika — Fikir
Dava — Aktüalite
YARINKİ ÇIKACAK SAYISINDA:
Nazik ve buhranlı günler karşısında — Üçüncü Dünya Harbi Polonyası: İRAN!... — Millî gıda politikası istiyoruz — Bir Ermeni vatandaşa açık mektub — Yanlış hesab Bağdaddan dönmüyor... — Koca teşkilât kulakların çınlasın! Hitler, Rus ortaklığına nasıl güvenmişti? — Harb zengininin davet hazırlığı — İslâmlık affı telkin eder — Churchill ve Goebbels'in bir yazısı — İkinci Katerina — Anketler, fıkralar vesaire.
Yarınki MİLLET'i Okuyunuz!..

Şehir haberleri

Kömür nakliyatındaki yolsuzluk tahkikatı

Ekonomi Bakanlığı bu işle meşgul oluyor

Kömür tevzi müessesesinin ihtiyacı olan linyit kömürleri, Değirmisaz ve Tavşanlı ocaklarından temin edilmektedir. Bunların Bandırmadan İstanbula nakli için motör tahsislerinde uygunsuzluklar yapıldığına dair evvelki gün bir yazı yazmıştık. Bunun üzerine Devlet Demiryollarından verilen malûmata göre bu hat üzerinde kâfi vagon verilmektedir ve bu şekilde muntazam nakliyat yapılmaktadır. Buna göre, motörlerin Bandırma limanında fazla bekliyerek açıktan para kazanmaları vagon noksanından ileri gelmemektedir. Ancak kömür tevzi müessesesinin ihtiyacı olan ayda 3000 ton kömür muntazam partiler halinde ocaklardan çıkarılamamaktadır. Bu vaziyeti gözönünde tutan kömür tevzi müessesesinin Bandırmadaki bürosu motör gönderilmemesi için müracaat etmiştir. Fakat Liman Riyasetindeki, motör ve vapur tahsisi işile meşgul olan komisyon devamlı olarak Bandırma limanına sıra beklemek üzere motör göndermektedir.

Mahallinde vaziyeti inceliyen Balıkesir milletvekilleri Ekonomi Bakanlığına müracaat etmişlerdir. Liman Riyasetinin bu keyfi tahsis meselesile Bakanlık doğrudan doğruya meşgul olmaktadır.

İngiltere ile ticaretimiz güçleşiyor

Son zamanlarda İngiliz firmalarından şehrimizdeki ithalât firmalarına gelen mektublarda Türkiyeden yapılacak siparişlerin kabul edilebilmesi için bazı şartlar ileri sürülmektedir. Kara listeye dahil olmamış, harbden evvel teessüs etmiş eski firma olmak gibi evvelce malûm şartlara ilâve edilen bu yeni şartların içinde bilhassa akreditif muamelelerinin muayyen bir zamanda intacı da bulunmaktadır. İngiliz firmaları, çektikleri telgraflarla bu müddetleri ekseriya çok kısaltmakta ve bu yüzden ithalât tacirleri müşkül bir duruma düşmektedir. Çünkü bu müddet zarfında memleketimizde akreditif muamelesinin ikmaline imkân bulunamamaktadır. Bir müddettenberi akreditifler yüzde 100 üzerinden açılmakta olduğundan bu akreditifler iptal edildikçe tüccarın zararı büyük olmaktadır. Bu sebeble tacirler akreditif muamelelerinin daha çabuk yürütülmesi için ithalâtçı birlikleri nezdinde teşebbüsatta bulunmuşlardır.

İngiliz sanayi firmaları, normal istihsale henüz tamamen geçmediklerinden ve bütün dominyon ve müstemlekelerin talebleri ile karşılaştıklarından gelecek yıldan evvel her talebin karşılanamıyacağını da bildirmektedirler. Londra ticaret konseyyeliğimiz de doğrudan doğruya yapılan müracaatlere ayni şekilde cevab vermiştir.

Irak heyetinin dünkü tetkikleri

Şehrimizde misafir bulunan dost Irak heyeti dün hususî gezintilerine devam etmişler, bu arada Sümerbankın fabrikalarını gezmişlerdir.

Heyet azası, Vilâyete gelerek, Vali ve Belediye reisi Dr. Lûtfi Kırdarı makamında ziyaret etmiştir.

Mühim bir yolsuzluğun tahkikine başlandı

Belediyeye mühim bir gaz fişi ve karne yolsuzluğu haber verilmiştir. Geniş mikyasta olan ve bazı memurların da ilgili bulunduğu anlaşılan bu işe el konulmuş ve Belediye murakabe şefi Emin ile Tevzi bürosu şefinden ve murakabe memurlarından mürekkeb bir heyet dün akşam Eyübe giderek tahkikatla meşgul olmuşlardır. Netice bugün anlaşılacaktır.

İranlıların Nevruz bayramı

İran yılbaşısı ve Nevruz bayramı münasebetile İstanbul İran Başkonsolosu 21 mart 1946 perşembe günü saat 11 den 13 e kadar İran Başkonsolosluğu binasında şehrimizde bulunan İran tebaasının tebriklerini kabul edecektir.

Ayşe Çakır niçin öldü?

Küçükmustafapaşada Demirtaş semtinde Hocahamza mahallesinin Mekteb sokağında 8 sayılı evde oturan 51 yaşında Ayşe Çakır, ansızın ölmüştür. Bir gün evvel çeşme başında su alırken komşu kadınlarla kavga ettiği, pek heyecanlanmış halde eve döndüğü ve bu sebeble öldüğü iddia olunmuştur. Ceset, Adalet hekimliğince Morga kaldırılmıştır. Savcılık tahkikata başlamıştır.

YARENLİK

Edebiyatımızda içki

Yazan: İsmail Habib Sevük

Bizim Divan şairlerinin içki deyince hep şarabdan bahsettiklerine bakıp da o zaman sadece şarab içildiğini sanmamalı. Şarabın kırmızı rengile kadehin billûr beyazlığı hayaller yapmaya elverişli olduğu için şairler ondan türlü hünerler çıkardılar. Nef'i «Sakiname» sinde:

Âbsın ma'nide amma âb-ı âteşpâresin
La'lsin surette reng ü rûy ile amma nesin

Derken şarabdaki yakutlukla yakıcılığa en güzel bir ifade şekli verdiği gibi Sadrazam Ali Paşa hakkındaki kasidesinde de o imajı «eğer hayal ve şiir kızımın yüzündeki pembelik güneşe aksetseydi onu gül renkli bir şarab kadehine çevirirdi» demek olan bir beyitle şiirin daha üst tabakalarına yükseltti:

Düşse ger aks-i rüh-u bikr-i hayalim eyler
Âfitab-ı feleği câm-ı şerab-ı gülrenk

Şeyh Galib de şarabdaki yakıcılığı anlatmak için bir başka terennüme başvurur: Kadehin gözünden ateşler çıkması gayet kolaydı, bereket rindler şarabın yanmasından korkmuşlar da buna meydan kalmadan onu içivermişler; varsın kadeh yanmasın da içleri yansın:

Sehl idi âteş çıkarmak dide-i peymâneden
Rindler havf etmeseydi iltihâb-ı bâdeden

İçkiyi şairler kendi sanat mizaclarına göre hep çeşidli cephelerden aldılar. Büyük şair Fuzulinin «öyle sermesttem ki...» yollu sözler söylemesine rağmen onda içki yoktur. Onun pembe gazeden örülme şiir âleminde ölüm nasıl korkunçluğunu bırakıp tatlılaşmış ve aşk nasıl zevkini atıp başkalaşmışsa, içki de hüviyetinden sıyrılarak eriyip gitti.

İçkiyi en çok terennüm eder sanılan Nedim, onu tek başına ele almaz. İçki onda hep tabiat ve aşk gibi diğer unsurlarla birleşiyor. Onu ya «tabiat» la kaynatıp «baharı yarım kalmış bir neşe say ve lâlezarın keyfini ancak bir kadehin lûtfuna tut» der; yahud fidan boylu sevgilinin endamındaki neş'eye bakarak düşünür ki, mutlak bahar, gülün eline bir şarab kadehi sunmuş ve mutlak sevgilinin boyu bu içişin neşvesinden fışkırmış olacak:

Bahâr kim güle bir câm-ı la'lgûn sundu
Nihal-i kaddin anın neş'e-i residesidir

İçkinin mesteden kudretile gözlerin bayıltan büyüsü; bu ikisinin en iyi birleştiren bir beyti, Nedimin ruhunu bile raksa getirecek bir tarzda, Müftüzade Reşid Bey yarattı. Çeyrek asır önce Kastamonuda iken hem dostum, hem farsçada üstadım olan rahmetli, o zaman mutasarrıflıktan emekliydi ve daha eskiden İstanbul mekteblerinde farisî muallimliği de yapmıştı. Bazılarınca yanlış yere Adanalı Ziyanın sanılan beyit şudur ve bakınız ne kadar güzel:

Gözlerinden feyz alıp taksim kılmış neşveyi
Sâki-i bezm-i ezel peymâneden peymâneye

Şeyh Galib de o koca divanında içkiyi doğrudan doğruya terennüm etmez. O «tahayyül» ü şiirin en kuvvetli unsuru bildiği için içkiden de kendine mahsus hayaller çıkarır: Bahar baştan başa inbiklerinden içki taktir edilen bir meyhaneye dönmüş, yalnız burada içki üzümden değil, gülden çekiliyor, onu kaynatan ateş de ateşten daha yanık olan bülbülün feryadlarıdır, ya bu ateşin dumanı demeyiniz, menekşe bütün çiçekler içinde duman kadar hafif olan değil mi?

Dûdu benefşe şûlesi âvâz-ı bülbülân
Meyhane-i bahârda bir gül ocağı var

Hele o içli Mevlevî Şeyhinin hayal ile hissi birleştiren şu haşmetli beyti. Şairin meclisindeki neş'eye güzellik timsali olan Zühre bile dayanamıyarak şevk içinde ayın billûr surahisini kaptığı gibi...

Ne feyzdir bu ki ahşâm Zühre-i pür-şevk
Sebû-yû mâh ile geldi şerâbhânemize

İçkinin gönüle neş'e vermesine karşılık gönülün de kendi kendine içki yerine geçmesi; hem yalnız içki değil, içkiyi taşıyan kadeh ve kadehi taşıyan sâkıyle beraber bir camia halinde içkiyi bütün dekorlarile kucaklayıp bunu bir selsebil gibi akıtmak mazhariyeti de, bir gazelinin bir beytile, Nef'iye nasib oluyor:

Etse Nef'i nâla ger gönliyle dâim bezm-i hâs
Hem kadeh hem bâde hem bir şûh sâkıydir gönül

Neş'enin koyulaşması, yani sarhoşun kâinata bile meydan okuyan bir heybet kazanması; Hâmidin «Makber» indeki meşhur beyit bunun âdeta âbideleşmesi gibidir:

Bedmest-i gazab, elimde bir câm,
Dursun diyorum bu seyl-i eyyâm.

İçkinin yalnız keyfi, neş'esi, mestliği değil, melâli de olduğunu «Ceridei Askeriye» muharriri Âli, artık mesel pâyesine ermiş bir beytile, şiirin dilberliğine bir inci tanesi gibi takıverdi:

Neşve tahsil ettiğin sâger de senden gamlıdır
Bir dokun bin âh dinle kâse-i fağfûrdan

Şair Hersekli Arif Hikmetin içini çeke çeke: «Böyle bir beyit söyliyebilmek için bütün divanımı verirdim» dediği meşhurdur. Beyit deyip geçmemeli; o bazan tek başına bütün bir divandan ağır basıyor.

İçkiyi, başka mefhumlarla karıştırmıyarak, onu doğrudan doğruya ele alanlara gelince: Yalnız şiirin tahtında değil, ilmiye mesleğinin de ikbalinde oturan Bâki «Felekler güm güm ötsün, başına humhaneler dönsün» diye bütün kubbeyi gümlete gümlete gönül açan içki meclisine girebileceklerle giremiyeceklerin, âdeta tuğralı bir ferman halinde, fetvasını veriyordu:

Bu bezm-i dilküşaye mahrem olmaz Bâkiyâ herkes
Di gelsün ehl-i diller gelmesün bigâneler dönsün

Bütün Divan Edebiyatında, Nef'inin «Sâkiname» sine içkinin yalnız şiiri değil, tam mânada bir mimarisi gibi bakabiliriz. Her biri sekizer beyitlik beş bendden yapılma bu hacimli manzumenin daha ilk mısraında içkiyi:

Merhaba ey câm-ı minâ-yı mey-i yakut-renk

Diye bir Mehterhane bandosunun uğultulu ahengile selâmlıyan şair:

Şah ü derviş ü gedâ hep lûtfüne dildadır

Diye içkiyi padişahlar padişahı bir mevkie çıkararak onu sanki canlı bir mahlûk gibi karşısına alıp keyifli keyifli hitablarına devam eder:

Zevkına vâsıl olunca tevbeyi bozmuş değil
Tevbeyi hiç ihtiyar etmiş bir âdem görmedim

Nabi, ki Divan şiirinin daha çok fikir ve hikmet vadisini kendine malikâne edinmiş bir üstadıdır, kadehten aldığı feyz ile olacak, koca divanında perdesi en yüksek sesi kadehin gidip gelişine karşı söyliyebiliyor:

Bezm-i safaye sâger-i sahbâ gelür gider
Güya ki medd ü cezr ile deryâ gelür gider

Ya Şinasiye ne dersiniz? O ki sadece bir fikir hareketi olan «Tanzimat» devrinin sadece bir fikir nazımcısıydı, sesini şiirin kanadına galiba yalnız şu beyitle çıkarabildi:

Nur ol da in mezarına işret gehidinin
Ey mey senindir âlem-i ervahadek fütuh

Namık Kemal, ki zaten şairliğini yeni tarz şiirlerinde değil, asıl eski tarzda göstermişti, onların arasında da hem şiir neş'esi, hem iki mısra içinde «Mahşer» in ebedile «Bezmi elest» in ezelini birleştirmek gibi «camialı» bir hüner göstermesi bakımından şu beyti ön safta gelse gerektir:

Mahşeri Nâmık gezer sâger-be-dest ü sine-çâk
Mest-i küstah-ı ezeldir tab'-ı ayyaşım benim

Şair ve sanatkâr için her şey gibi içki de sadece bir mevzu ve her mevzu gibi sadece bir vesiledir. İçkiyi nazma geçirmekte hüner yok. İçkinin inbikten çekilmesi gibi şair de içkiden şiiri çıkarabilmiş mi? Mesele burada. Bütün bir «Serveti Fünun Edebiyatı» na bakınız. Tevfik Fikret «Sarhoş» manzumesile «aklı başından giden bedmest» in sadece duvardan duvara yalpalamasını görebildi. O edebiyatın kendi devirlerinde, en alafranga şairliğini yapan Cenab Şahabeddin ise:

Ey bâde, ey penâgeh-i pür-zehr ü pür-lehib,
Zehrinden istianeye geldim bugün yine!

Diye, yalnız ifadesi berbad değil, içine alevler ve zehirler katılmış, içilmesinden geç, ele bile alınmaz, karmakarış, acayib bir kokteyl meydana çıkarıyor. Serveti Fünuncular içer miydi, içmez miydi, kime ne? O edebiyatta içkinin şiiri yoktur. Yahya Kemal bir gazelinde:

Şerab mahzen-i Cem'den sebû sebû dökülür

Demişti. Ne Cemden nişan kaldı, ne mahzeninden eser, ne şarabından bir habbe. Fakat bunu söyliyen şair edebiyatımıza içkinin şiirini sahiden surahi surahi, testi testi, ve mahzen mahzen vermeyi bilmiştir. Onu ayrıca konuşmak keyiflerin keyfine ermek olacak.

İsmail Habib Sevük

Ses sanatkârı Mısıra gitti

Doğu Akdeniz seferlerini yapan Güneysu vapuru dün hareket etmiştir. Bu vapurla bir miktar tütün, balık ihrac edilmiştir. Ses san'atkârımız Müzeyyen Senar Işıl da Mısırda konser vermek üzere ayni vapurla hareket etmiştir.

Tiyatro şenliği bu akşam başlıyor

Eminönü Halkevi temsil şubesinin Tiyatro şenliği bu akşam başlıyacaktır. Hazırlanan programa göre, merasime İstiklâl marşile başlanacak, Halkevi başkanı Feridun Dirimtekinin açış sözünü müteakib, temsil şubesi ve şenlik komitesi başkanı Nusret Safa Coşkun bir söylev verecek, müteakiben meddah, karagöz, kukla ve hokkabaz seyredilecektir.

RESİMLİ ROMAN
Mektebli okuyucular için hazırlanan haftalık hikâye ve roman dergisi
Pek yakında çıkıyor

ŞEHİR KOMEDİ TİYATROSUNDA
CEVAD FEHMİ'nin
KÜÇÜK ŞEHİR'i
50 nci
Defa Oynanıyor.

HEM NALINA HEM MIHINA

Bir medih

Çanakkalede Türk silâhlarının kazandığı 18 mart zaferinin 31 inci yıldönümünü yerinde kutlamak üzere, Boğaza giden heyete ben de iştirak etmek istiyordum; fakat bir soğuk algınlığı, her geçişte adeta kutsal bir heyecan duyduğum Çanakkaleye gitmekten ve kahraman Türkün imanlı göğsü ile çelik kalelerden daha sağlam bir hale getirdiği o gazi toprak tabyaları ziyaret etmekten mahrum kaldım.

Heyet arasında bulunan genc gazeteci arkadaşlarımızdan Nusret Safa Coşkun bu münasebetle (Yalnız zemmi değil, medhi de biliriz» başlıklı Çanakkalede yapılan törene aid yazısından ayrı bir fıkrasında vaktile bir Mudanya - İstanbul yolculuğunda berbad bir vapurda çektiği eziyetleri, halka gösterilen güçlükleri yazdığı gibi, şimdi de Tırhan vapurunda gördüğü intizam ve mükemmeliyetten dolayı medihlerini ve takdirlerini de esirgemiyeceğini söylüyor ve şöyle diyor:

«Çanakkaleye Tırhan vapurile gidiyorum. Bu vapur, idarenin en yeni ve konforlu gemilerinden olduğu için değil, süvarisinden lostromosuna kadar, yolculara karşı gösterilen alâka, nezaket, herkesin istirahatini temin arzularını is'af hususunda sarfedilen gayretlerden ötürü bir medhiye yazmama sebeb oldu.

«Tırhan süvarisinin ve arkadaşlarının yalnız Devlet Denizyolları mensublarına değil, bütün âmme hizmetleri görenlere örnek olması lâzımgelen, halka hizmet hususundaki gayretleri, bana halk hizmetinde en eksik tarafımızı hatırlattığı içindir ki bu medhiye bir temenni ile bitiyor.»

Tırhan vapuru süvarisi Vedad Kaptan ile arkadaşlarının arkadaşımızın medih ve takdirlerine tamamile lâyık olduğunu, yakınlarımın bu gemi ile yaptıkları bir seyahat neticesinde ben de öğrenmiş bulunuyordum. Bu bakımdan Tırhan mürettebatı, yalnız gazetecilerin de iştirak ettiği bir heyet ve seyahatte değil, her seferde, yolculara çok iyi muamele ve halka hizmet etmek gibi, posta vapurlarında aranılan birinci derecede mühim bir meziyete sahib olduklarını göstermişlerdir. «Balık baştan kokar» sözü sanki gemiler ve süvariler için söylenmiştir, denilebilir. Süvari, gemisinin tam manasile kumandanı ve mutlak âmiridir. O, iyi ise mürettebat da iyidir ve böyle bir gemide seyahat, zevk olur. Bizim kaptanlarımız, pek az istisnası ile iyi insanlardır; ellerinden geldiği kadar yolcuları memnun etmeğe çalışırlar. Harbden evvel yapılan İstanbul - Pire - İskenderiye seferlerinde, Türk vapurlarile seyahat eden yabancıların, gemilerimizin kaptanlarından ve mürettebatından takdirle bahsettiklerini bizzat kendim işittim. Gene o tarihlerde Fransız vapurlarile yaptığım iki seyahatte kaptanların ve mürettebatın kaba, hattâ küstah muamelelerinden o kadar dilgir olmuştum ki bir daha Fransız vapurlarına binmeğe adeta tövbe etmiştim.

Kaldı ki Türk kaptanlar ve mürettebat, hemen hemen bütün yabancı vapur işletmelerinde çalışan meslekdaşları gibi, ikramiye ve kârdan küçük bir hisse almak şeklindeki teşvik ve menfaatlerden mahrumdurlar. Ağır, mes'uliyetli ve tehlikeli vazifelerini ifa ederken bir yandan da şahsi ve ailevî kaygılar içindedirler. Deniz adamlarını, masa başında çalışanlardan ayırmak ve terfih etmek yolunu tutarsak onlar da, elbette mesleklerine daha çok bağlanır ve gemilerine de, yolculara da daha iyi bakarlar.

İstiklâl marşına dair

Aziz okuyucularımdan Halil Özünal, yazdığı bir mektubda İstiklâl marşının değiştirilmesi yolundaki neşriyata neden cevab vermediğimi soruyor, «siz ki İstiklâl marşını daima müdafaa etmiş, ona saygı lüzumunu her fırsatta yazmış bir muharrirsiniz, Şimdi neden susuyorsunuz?» diyor.

İşte cevabı: Bir milletin millî marşı esvab değiştirir gibi ikide bir değiştirilemez. İstiklâl marşı, Büyük Millet Meclisinin ittifakı ile kabul edilmiştir. İstiklâl Harbi tarihimizin bir âbidesi olmuştur. İstiklâlimize dört elle sarıldığımız şu buhranlı günlerde, İstiklâl marşını değiştirmeği düşünmeği aklım almaz. Başka işimiz mi yok?

Çekoslovakya ile ticaretimiz

Memleketimizle ticari münasebatı eski geniş şekille tekrar kurmak için Çekoslovak firmaları büyük bir gayret sarfetmeğe başlamışlardır. Çekoslovakya ile ticaretimize bugün için mâni olan Avrupa tren yolunda istifade edilmemesidir. Fakat Çekoslovak sanayi erbabı şimdiden sipariş kabulüne hazır olduklarını bildirmektedirler.

Dünyada Neler Oluyor?

10 sene sonra dünya cennete dönecek

Evet, yeryüzü, aşağı yukarı 1955 te âdeta cennete dönecek.. yeni icad olunan konfor vasıtalarile! Ama, hiç şüphe siz bugünkü siyasî, askerî, iktisadî ihtilâflar bertaraf edilerek esaslı bir anlaşmaya varıldığı ve âdilâne bir sulh teessüs ettiği takdirde!

Şimdilik bunu temenni edip beklerken vadedilen cennetin hiç olmazsa hayalleri ve tasavvurlarile avunalım. Bu ana kadar ancak peri masallarında işittiğimiz rahatlıklar evlerimizden, evlerimizdeki levazım ve takımlardan başlayacak.. Tahminen sekizde bir asır zarfında fabrikalar o kadar bol miktarda tabak, çanak, çatal, bıçak, kaşık vesaire imal edecekler ki fiatlar son derece ucuzlayacak. Zengin, fakir, ortahalli herhangi bir kimsenin yuvasında bunların yıkanması, temizlenmesi büyük bir zahmet ve fuzuli bir masraf sayılacak, kirlendikleri zaman hepsi bir daha kullanılmamak üzere kaldırılıp takımile çöp tenekesine atılacak!

Bugün kullanılan elektrik süpürgeleri, aspiratörler yeni yapılan evlerde onlar henüz inşa edilirlerken muayyen noktalara yerleştirilerek gayet kolay idare edilir tertibata raptedilecekler, evin hanımı zaman zaman bir elektrik düğmesi çevirmekle bu tertibatı harekete geçirecek. Yerlerdeki, halıların, mobilyaların üstlerindeki tozlar, kirlilikler kendiliklerinden bir torbada toplanacaklar ve bu torbadan dört beş günde bir boşaltılabilecekler.. Yazın sineklerden ve sivrisineklerden kurtulmak için yapışkan kâğıdlar, bazı ilâclar kullanmağa, onları kovalamaya hacet kalmıyacak. Evin içindeki havaya verilen yüksek derecede bir elektrik cereyanı o müz'ic hayvanları daha pencerelerden, kapıdan içeriye girmelerine meydan vermeden öldürüp mahvedecek!

Yeni kurulan evlerin lüzumlu yerlerine o kadar geniş ve o kadar kuvvetli buz dolabları yerleştirilecek ki bugün yirmi dört saat bile saklayamadığımız çiy ve pişmiş gıda maddelerini haftalarca, hattâ aylarca muhafaza etmek mümkün olacak!

Television teşkilâtı o kadar ilerliyecek ve terakki edecek ki yalnız radyo merkezlerindeki değil, sinema salonlarındaki temsiller de evlerde seyredilebilecek.. hattâ television'un evlere, apartımanlara aid tatbikat sahasından biri de şu şekilde olacak: Salona, yatak odasına, mutfağa konulan küçük bir ekran kapının ziline basan ziyaretçinin kim olduğunu size gösterecek..

Telefonlarda ise ötedenberi düşünülen yeniliklerin bir çoğu yapılacak. Evde bulunmadığımız için açılmıyan makineye, karşı taraftan söylenen bütün lâkırdılar hususî tertibat vasıtasile kaydedilecek.. dönüşte onları kolayca okuyarak gıyabımızda cereyan etmiş bütün aramaları bilmeniz lâzım gelen şeylerin hepsini öğreneceksiniz!

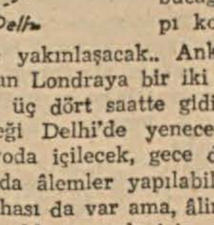

Hava postaları vasıtasile cihanın dört bucağı birbirine kapı komşusu vaziyetinde yakınlaşacak.. Ankaradan, İstanbuldan Londraya bir iki saatte, Amerikaya üç dört saatte gidilebilecek. Öğle yemeği Delhi'de yenecek, ikindi çayı Tokyoda içilecek, gece de Hawai adalarında âlemler yapılabilecek!

Dahası da var ama, âlimler, sevinceden bizi çıldırtmamak için topunu sayıp dökmekten çekiniyorlarmış!

170 yaşındaki adam:

Mısırın Şibin şehrinin bir köyünde yeryüzünün en yaşlı adamı yaşamaktadır. Adı Mehmed Semhandır ve 170 yaşındadır. Oğullarından yedisi hayattadır ve en büyüğü yüz otuz, en küçüğü seksen yaşındadır. Torunları ve torunlarının torunları doksandan fazladır.

170 yaşındaki ihtiyar bazı oğullarından daha genc görünmektedir. Sıhhati iyidir, aklı başındadır. Ağzında birkaç diş kalmıştır ve bunlarla şeker kamışı emmektedir.

Mehmedin babası da yüz otuz yıl yaşamıştır.

Mehmed bu kadar uzun bir ömür sürmesinin sebebleri hakkında şunları söylemiştir:

«— Ömrümde içki kullanmadım. Yemeklerimde biber ve baharat bulunmaz. En çok sebze yerim. Az et ve az ekmek. Fakat çok tatlı yerim. Bütün ömrümce sade kahve içtim. Çalışmak hevesi duydukça çalışırım. Dinlenmek istedikçe dinlenirim. Ömrümde kendimi bir doktora muayene ettirmedim ve ilâç içmedim.»

Yaşlı adamın hafızası yerindedir. Hatırlayabildiği en eski hâdise, Kavalalı Mehmed Ali Paşanın, Kölemen beylerini Mısır kalesine davet ederek hepsini imha etmesidir.

Bu haberi okuyunca, bizde gene böyle bir yaş meselesi münasebetile Dr Behçet Sabitin ortaya attığı fikir ve ona yapılan itirazlar aklımıza geldi. Dr., vücudü ve bunun esasını teşkil eden hücreyi tahrib eden âmiller ortadan kaldırılırsa insanın pek uzun seneler yaşayacağını ileri sürüyordu. Mısırlı ihtiyar bunu ispat eden bir delil olarak ileri sürülebilir.

Emziğin tarihi:

Yavrusunu kendi sütile besliyemiyen, yahud ona sütnine tutamıyan anneler çocuklarını emzikle doyurmak mecburiyetindedirler. Şu anda her memlekette bu âdet vardır. Fakat acaba ilk olarak emzik ne vakit ve kimler tarafından kullanılmıştır. Bu hususu meraklı eden İsviçreli bir doğum mütehassısı doktor uzun araştırmalardan sonra şu neticeye varmıştır: İlk emzik Beni İsrail halkı tarafından kullanılmıştır. Tevratta ve İncilde buna dair kayıd vardır. Camdan mı yoksa topraktan mı? orası pek bilinmiyor. Fakat kadın memesi şeklinde, biri süt koymağa, öteki çocuğu emzirmeğe mahsus olarak iki delikli yapıldığı muhakkak.. Romalılar ve Galyalıların da bu şekilde vasıtalarla sun'i emzirmeden istifade ettikleri, o âlime göre tarihî vesikalardan anlaşılmaktadır.

A. H. R.

SON HABERLER

Siyasi İcmal

İranın kararı

İran hükûmeti, kâh kararsızlık, kâh tereddüd, kâh baskılara mukavemet edememek tarzında telâkki edilen bir durumdan sonra, Güvenlik Konseyinin önümüzdeki toplantısında davasının bahis mevzuu edilmesini gerekleştiren bir teşebbüste bulunmuş, İranın Washington elçisi memleketi namına bir protestoyu Birleşmiş Milletler Teşekkülünün Genel Sekreterine sunmuş ve böylece İran meselesinin gelecek toplantı gündemine girmesini sağlamıştır.

İran namına yazılan ve sunulan protestonun bilhassa iki esasa dayandığı anlaşılıyor. Bunların birincisi Sovyetlerin geçen 2 martta İranı boşaltmak taahhüdünü yerine getirmemiş olmaları, ikincisi Sovyetlerin İranın iç işlerine karışmalarıdır.

Sovyetlerin Üçler anlaşması gereğince 2 martta İranı boşaltmamış oldukları, herkesçe bilinen bir şeydir. İran Başbakanı Gavam'us-Saltana da, Moskova dönüşünde bu meseleye dokunduğu zaman Moskovada aldığı cevabın şu merkezde olduğunu söylemişti: «Vaziyetin aydınlanmasını beklemek gerek!» Fakat bu aydınlanacak vaziyet neredeydi? İranın içinde mi, yoksa dışında mıydı? Gavam'us-Saltana, bunu da anlamadığını söylemekle iktifa etmişti.

Fakat bu anlaşılmıyan sözlerden anlaşılan bir nokta, işgalin devam edeceği ve Üçler paktındaki taahhüdün ihmal edileceği idi.

İranın iç işlerine karışmak bahsine gelince, bu satıları yazdığımız sırada, İran notasının metnini görmemiş olduğumuza göre bu şikâyetin nelere istinad ettirilmiş olduğunu bilmiyoruz. Fakat Güvenlik Konseyinin geçenki toplantısı sırasında da bu noktaya temas edilmiş, ona dair bir çok sözler söylenmiş, ancak meselenin iki taraf arasında yapılacak müzakerelerle halli lehinde verilen karar, bu bahis üzerinde uzun uzadıya durulmasına engel olmuştu.

İran hükûmetinin bu iki esas dahilinde Güvenlik Konseyine müracaat etmesi, şüphe yok ki, çok mühim tartışmalara sebeb olacaktır. Bilhassa konseyin bu defa Amerikada toplanması ve bu meselenin orada açıklanması, üç büyük müttefik arasındaki münasebetlerin geçirdiği gelişmeyi bütün dünyaya en geniş vüzuh içinde belirtecek, bu da çok derin tesir uyandıracak, belki de Müttefikler arasındaki ahengi yeniden kurmak bakımından çok faydalı olacaktır.

Sözün kısası, İran bütün varlığile Birleşmiş Milletler teşekkülüne bağlanmış olduğunu apaçık göstermiştir. Hattâ İranın işgal altında yaşamakta ve işgalin ağır baskısını doğrudan doğruya hissetmekte olmasına rağmen kuklalaşmamak için her şeyi göze alarak Güvenlik Konseyine başvurması, müstesna ve takdire değer bir cesaret sayılmak icab eder. Birleşmiş Milletler teşekkülü, İran meselesi karşısındaki durumu ile, ya bu teşekkülün varlığını ispat edecek, yahud varlığı ile yokluğunun müsavi olduğunu belirtecektir.

Onun için İranın bin bir ıstırab içinde kıvranırken gösterdiği cesaret, yalnız İran hesabına değil, umumi güven namına ve umumi barış namına apayrı bir değeri haiz olacak ve bir çok milletler onun bu cesareti yüzünden kendisine karşı manen borçlu olduklarını hissedeceklerdir. Hele İran üzerinde bu defa vuku bulacak tartışmalar, havanın açılmasına yardım eder ve Müttefikler arasındaki ahengi yeniden kurmağa imkân verirse bu manevi borc daha fazla büyüyecektir.

Çünkü barışın istikbali, beş büyük devlet arasında samimî anlaşmanın kökleşmesine bağlıdır ve barışsever milletlerin bütün gaye ve hedefi, bu samimi anlaşmanın bir an önce kök salması sayesinde rahat nefes almak ve genel barış nimetlerinden faydalanarak ona daha kuvvetli destek olmaktır.

Güvenlik Konseyi önümüzdeki toplantısında bu maksadı gerçekleştirmeğe muvaffak olursa harb sonunun ilk büyük zaferini kazanacaktır.

Ömer Rıza DOĞRUL

Parise giden ticaret heyetimiz

Ankara 19 (Telefonla) — Dış İşleri Bakanlığı ticarî ve malî anlaşmalar müzakere heyeti reisi Bürhan Zihni Sanusun başkanlığındaki ticaret heyetimiz bu sabah 9,30 da özel bir Fransız uçağile Beyruta hareket etmiştir. Heyet oradan gene uçakla Parise gidecektir.. İlk ticaret görüşmeleri, Finlandiyalılarla yapılacaktır.

İran Güvenlik Konseyine müracaat etti

— Baştarafı 1 inci sahifede —

Abbas Aram bugün Reuter muhabirine, Sovyet Rusyanın İrandaki hareketleri hakkında İran protestosunun Birleşmiş Milletler genel sekreterliğine tevdi edilmiş olduğunu söylemiştir.

Aram, daha fazla tafsilât vermemiş, fakat müracaatin Tahrandan alınan talimat üzerine yapıldığını söyliyerek sözlerine şunları ilâve etmiştir:

«— İran hükûmetinin, bu müracaati, Sovyet Rusyanın yalnız üçlü andlaşmaya riayetsizliğini değil, fakat ayni zamanda Sovyetlerin, İranın dahilî işlerine müdahalelerini protesto etmek maksadile yaptığı anlaşılıyor. Bu müracaat bugün geç vakit İran büyük elçiliği tarafından resmen ilân edilecektir. Tahrandan talimat dün gece geç vakit gelmiştir.»

İranda beklenen hâdiseler

Washington 19 (A.P.) — İran büyük elçiliği başkâtibi Abbas Aram, gazetecilere, büyük elçi Hüseyin Alâ'nın İran hükûmetinin protestosunu dün gece Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri M. Trygve Lie'ye tevdi etmiş olduğunu, bu protestonun pazartesi akşamı Başbakan Gavam'us-Saltana'dan alınan talimat üzerine yapıldığını söylemiş ve imkân bulunduğu takdirde İran büyük elçisinin Rus - İran meselesini açıklamak üzere Güvenlik Konseyinin huzuruna şahsan çıkacağına kani bulunduğunu ilâve etmiştir.

Washington diplomatik mahfillerinde, İranın Güvenlik Konseyi nezdinde yaptığı protestonun Gavam'us-Saltana hükûmetinin devrilmesine sebeb olabileceği hakkında bazı endişeler başgöstermiştir.

Washington'a son zamanlarda gelen haberlere bakılırsa, Rusya, böyle bir harekette bulunulmaması hususunda Gavam'us-Saltana'nın dikkatini çekmiştir.

Diğer taraftan İran Başbakanı tarafından verilen talimatın Moskovaca gayridostane bir hareket telâkki edilmesinden ve netice itibarile, Rus baskısının şimdiki İran hükûmeti üzerinde artmasından korkulmaktadır.

Cevabsız kalan Amerikan notası

Washington 19 (a.a.) — Dış İşleri Bakanlığı dün akşam İran durumunun geçen salı günündenberi değişmemiş olduğunu bildirmiştir. Hatırlardadır ki, Amerika, Sovyet Rusyaya notasını geçen salı vermişti.

Bu notada, Amerikan hükûmeti, Moskovadan, İrana takviye göndermenin sebeblerini sormuş ve Türk hududunu tehdid eden (basında çıkan haberlere nazaran) yeni kıt'a harekâtı hakkında tafsilât istemiştir.Bundan sonra Tass ajansı, İrana hiç bir Sovyet takviyesi gönderilmediğini, sadece kıt'aların değiştirildiğini bildirerek bu haberleri yalanlamıştır. Fakat Sovyet Rusya, Amerikan notasına henüz resmen cevab vermiş değildir.

Byrnes gazetecilere izahat vermedi

Ankara 19 (R.) — New-York radyosunun bildirdiğine göre, Amerikan Dış İşleri Bakanı Mr. Byrnes bugün gazetecilere yaptığı demecde Amerika hükûmetinin Sovyetler Birliğine Mançurya ve İran hakkında vermiş olduğu notolara hâlâ cevab alamadığını ve bu sebeble bu meseleler hakkında yorumda bulunamıyacağını söylemiştir.

İngiltere ve Hindistan

— Baştarafı 1 inci sahifede —

görülmemiş şiddetli dahilî bir harble karşıkarşıya bulunmaktadır.

Ingiltere ile bir anlaşmaya varıldığı takdirde, bu memleketin şefleri Hindistanı yakın bir zamanda dünyanın en büyük devletlerinden biri haline getirmek ümidindedirler.

Ingiliz kabinesinin azaları, şimdiye kadar hiçbir Ingiliz heyetine verilmemiş olan büyük salâhiyetlerle Hindistana gelmektedirler. Maamafih bunlar Hindistanda karışık davalarla karşılaşacaklardır.

Memlekette açlık tehdidi vardır. Bu tehdid ancak yabancı memleketler tarafından gönderilecek iaşe maddelerile önlenebilir. Heyetin karşılaşacağı en büyük zorluk, gene esas itibarile 1942 de Cripps'in uğradığı muvaffakıyetsizliğe sebeb olan ve 1945 te Simla konferansının akim kalmasını tevlid eden zorluğun ayni olacaktır.

Müslümanlar gene tek bir Hind devleti içine alınmak istemiyeceklerdir. Bu takdirde biri Hindistanın kuzey doğusunda ve digeri kuzey batısında olmak üzere iki ayrı devlet kurulacaktır.

Hind kongre partisi mensubları, Hindistanın bu suretle ikiye ayrılmasının dahilî bir harbe sebeb olacağı kanaatindedirler. Diğer taraftan Jinnah'ın başkanlığı altında bulunan Müslüman Birliği, bu ayrılışı istemektedir. Bugün söylediği bir demeçte, Jinnah, Birliğin talebleri dikkat nazarına alınmadığı takdirde dahilî harb çıkacağından bahsetmiştir.

Asyanın hürriyeti

Singapur 19 (A.P.) — Hind Kongre Partisi Başkanı Pandit Nehru, bugün bütün Asya memleketlerinin kurtarılması yolunda Asyalıların birleşmesi lâzım geldiğini söylemiştir.

75,000 kişilik bir halk kalabalığına hitab eden Nehru, demiştir ki:

«— Bir gün gelecek ki, her Hindli kuvvetli olacak ve bunlar Asyalıların kurtuluşu için mücadele edeceklerdir.»

Yarısı hür ve yarısı köle insanlardan mürekkeb bir dünya olamaz. Hindistan kendi istiklâli ile beraber, hürriyetin bütün dünyada da yayılmasını istemektedir. Hindistan hürriyete kavuştuktan sonra bütün itaat altına alınmış olan milletlerin hürriyeti için bütün gayretini sarfedecektir.»

Truman'ın demeci

— Baştarafı 1 inci sahifede —

da Amerikanın Birleşmiş Milletler anayasasını korumak için elinden gelen her şeyi yapacağını bildirmiştir.

Beyaz Sarayın bir tekzibi

Washington 19 (a.a.) — Başkan Trumanın kâtibi Mr. Ross, Başkanın İran hakkında müşterek bir hareket esası bulmak üzere doğrudan doğruya Staline müracaat edeceği hakkındaki şayiaları yalanlamıştır. Mr. Ross, Başkanın pazartesi günü New-Yorkta yapılacak olan güvenlik konseyinin açılış toplantısında hazır bulunmak ümidinde olmakla beraber bu hususta kat'î bir karar almamış olduğunu söylemiştir.

Rusya, İngiliz - Amerikan petrol mıntakasına müdahale ederse

Ankara 19 (R.) — Amerikan Dış İşleri müsteşarı Mr. Acheson bugün, gazetecilere şunları söylemiştir:

«— Eğer Sovyet Rusya, Ortaşarktaki İngiliz ve Amerikan petrol mıntakalarına karşı bir harekette bulunduğu takdirde, bu hal, bu iki memlekette büyük bir tepki uyandıracaktır.»

Acheson, İrandan gelen haberlerin hiç bir zaman izam edilmemiş olduğunu da sözlerine ilâve etmiştir.

Yunan seçimleri geri mi bırakılıyor?

Atina 19 (a.a.) — 31 martta yapılması kararlaştırılmış olan Yunan genel seçimlerinin çok az bir zaman için geri bırakılması muhtemeldir. Belki de, bütün rey puslalarının ve matbu kâğıdların zamanında basılamamasından doğan bir güçlük bahis mevzuudur. Atinadaki kanaate göre, İngiliz hükûmeti bu sebebler yüzünden seçimlerin kısa bir müddet için geri bırakılmasını kabul edecektir.

Almanyadaki vatandaşlarımız

Bad Toelz (Almanya) 19 (A.P.) — Üçüncü Amerikan ordusu genel karargâhının bugün bildirdiğine göre, Türk tebaasından olup Almanyadaki Amerikan işgal bölgesinde bulunan ve yerlerinden çıkarılmış olan bütün kimselerin Türkiyeye dönmeleri için plânlar hazırlanmıştır.

Amerikan bölgesinde bulunan 800 kadar Türk tebaasına Mittenwald'daki sürgünler kampına müracaat etmeleri için talimat verilmiştir. Burada bir Türk irtibat subayı bunların memlekete dönmek için yapacakları müracaatleri kaydedecektir.

Tekel Genel Müdürü

Ankara 19 (Telefonla) — Tekel Genel Müdürlüğüne tayin edilen Hüsnü Kortel, bugün Gümrük ve Tekel Bakanlığına giderek Bakan Tahsin Coşkanla görüşmüştür. Yeni Genel Direktör, vazifesine başlamak üzere bu akşamki ekspresle İstanbula hareket etmiştir.

MUSİKİ

Chopin Resitali

Programdaki eserleri saydım: 6 prélude, 1 sonat (Marche funèbre'li), 4 étude, 2 Mazurka, 1 polonaise, 1 impromptu, 1 Tarantella, 1 Berceuse, 1 Scherzo, tamam on sekiz parça. Buna bis olarak bir impromptu ile bir de vals ekleyiniz; yirmi eder. Chopin'i bize tattırmak için Ferdi Statzer'in hazırladığı programı küçümsemeye imkân var mı?

Değerli artisti evvelki akşam dinlerken kendi kendime düşünüyordum:

— Bir Chopin olmasaydı, piyano edebiyatı ne kadar zayıf, ne kadar biçare kalacaktı! Hastalıklarla, bedbaht aşklarla, ümidsizliklerle ve ölüm korkularile geçen otuz sekiz yıllık bir ömrün kısa ve dar çerçevesi içine o harikulâde şiir deryasını ölmez sanatkâr nasıl sığdırmış!

Piyano edebiyatının en içli, en duygulu, en asil eserlerini yaratan Chopin, ne yazık ki her zaman lâyık olduğu ciddiyetle ele alınmıyor. Kolayca melodramatik, yılışık ve ıslak bir ifade tarzına sürüklenen bir genç kız hassasiyeti çok defa bu ölmez adamı kendi derin âlemi içinde duymamıza engel teşkil ediyor.

Ferdi Statzer, evvelki akşam uzun zamandır hasret kaldığımız olgun ve yüksek bir ifade kudretile Chopin'i gerçek değerleri içinde karşımıza çıkardı. Hiçbir zaman mübalâğaya kaçmıyan, hassasiyetin lüzumlu ölçüsünü aşmamaya dikkat eden, bununla beraber cümlelerin ve müzikal fikirlerin bütün berraklığını meydana çıkaran zeki ve canlı olduğu kadar vakarlı bir interpretation bizi özlediğimiz Chopin'e kavuşturdu. Prélude'lerde ve étudelerde (bu étudelerden birçoklarını daha dinlemeyi ne kadar isterdik!) birbirini kovalıyan küçük, fakat özlü ruh hali değişikliklerini Statzer ancak mükemmel bir sanatkârın gösterebileceği bir kudretle başardı. Si bemol minör sonatının o yer yer mücadeleli, yer yer ümidsiz ve kasvetli havasını olanca kesafetile duyduk. Chopin'in küçüklüğünde bestelediği ilk polonaise'e verdiği safiyet ve sadelik havasile, Statzer, bu küçük denemede bile daha sonraki büyük bestekârdan ne kadar çok şeyler bulup çıkarmak mümkün olduğunu gösterdi. Impromptu'yü, Tarantella'yı, Berceuse'ü ve Scherzo'yu aradığımız ve özlediğimiz mükemmellikte bulduk. Statzer'i tebrik ederiz.

N.

Barışı sağlamak için daha pek çok gayret lâzım

— Başmakaleden devam —

daha kesin bir politika yürütülseydi Tahran hükûmetinin bu kadar tereddüdlü bir duruma düşmesi belki önlenebilirdi.

Şimdi ne olacak? İran Güvenlik Konseyine kendiliğinden gitmezse, İngiltere ile Amerikanın, 1942 Tahran anlaşması hükümlerini Rusya yerine getirmiyor diyerek bu işi ele alacakları ve konseye müracaat edecekleri söyleniyor. Doğrusu, böyle bir teşebbüsten müspet netice çıkacağına inanmak güçtür. Çünkü o zamana kadar elbette Sovyet Rusya da boş durmıyacak ve İranla her hangi bir şekilde anlaşma yolunu arayacaktır. Bu arada İran, Sovyet Rusyadan şikâyetçi olmadığına dair Washington elçisi vasıtasile Güvenlik Konseyine bir haber ulaştırırsa Anglo-Amerikanların teşebbüsü temelinden sarsılmak vaziyetine düşmiyecek midir?

Yeni dünyada uyandığını gördüğümüz kımıldama ve tereddüdden kurtulma gayretlerinin ilerisi için ümid verici karakterine dün burada memnunlukla işaret etmiştik. Bununla beraber her şeyin sihirli bir değnekle dokunulmuş gibi bugünden yarına değişeceğini sanmaya da henüz yer yoktur. Amerikadaki çekingenlik havası daha da uzun sürer, dünya işleri daha da karmakarışık bir hale gelebilirdi. Bugün göze çarpan belirtiler, bu kötü ihtimalleri zayıflatmaktadır. Emniyet şartlarını kuvvetlendirmek, barışı sağlamak için tereddüdden kurtulmak lâzımsa da bununla iş bitmiş olmaz. Çalışmak, bıkmadan, usanmadan gayret harcamak, yırtınırcasına uğraşmak, didinmek, bir çok rizikoları göze almak gerekiyor. Amerika bu yolda ilk adımları atmak üzeredir. Hadi bakalım!.

NADİR NADİ

Gümüşane Valiliği

Ankara 19 (Telefonla) — Gümüşane Valisi Edib Kutay, emekliye çıkarılmıştır. İzmir İli idare kurulu üyesi Fuad Yurddaş Gümüşane Valiliğine tayin olunmuştur.

Kanada Başbakanı dün mühim ifşaatta bulundu

— Baştarafı 1 inci sahifede —

Sovyet ajanları tarafından Kanadada bir beşinci kol teşkil edilmiş olduğu ve bu kolun dal budak saldığı meydana çıkarılmıştır.

Mackenzie King, hükûmetin Sovyet elçiliğine aid vesikalara dayanarak tahkikata başladığını ve bu vesikaların da esasen Goşengo vasıtasile temin edildiğini söylemiştir. Bu vesikalardan anlaşıldığına göre, Kanada, Amerikalılar ve İngilizler için ehemmiyeti pek büyük olan işler hakkında malûmat almak için Sovyetler Birliği tarafından bir üs olarak kullanılmakta idi.

Başbakan, alınan tedbirlerin bütün mes'uliyetini şahsan üzerine aldığını ve hükûmetin, yabancı bir devlete sırlar ve gizli malûmat veren hükûmet memurlarını affedemiyeceğini belirtmiştir.

Tahkik heyetince hazırlanan muvakkat bir rapora göre, casuslar atom bombası, radar aletleri, henüz gizli tutulan bir infilâk maddesi ve daha başka harb sırları hakkında malûmat elde etmeğe muvaffak olmuşlardır.

Atomun parçalanması hakkındaki teknik sırları iyi bilen büyük bir âlimin uçakla Kanadadan hareket ederek İngilterede Sovyetler Birliğinin bir temsilcisile görüşmeğe gittiği de tahkikat netcesinde anlaşılmıştır.

Tahkikatın bu safhasında King, itirafın yükünü tek başına taşıyamıyacağını anlamış ve bizzat gizli olarak Washington ve Londraya giderek meseleyi şahsan Başkan Trumanla Attleeye açmıştır. Mr. King bundan sonra şöyle devam etmiştir:

«— Bazı kimseler Sovyetler Birliği ile münasebetleri kesmemizi ve Ottawadaki Sovyet elçiliğini kaldırmamızı istemektedirler. Fakat ben Kanada hükûmetinin böyle bir tedbire başvurmıyacağından eminim. Stalinin Ottawadaki Rus elçiliğinin gizli faaliyetini tasvib etmediği muhakkaktı. Tahkikat esnasında bir aralık şahsan gidip Stalini ziyaret etmeği de düşündüm.»

Bundan sonra Başbakan King, Sovyet Rusyanın, casusluk iddiasını kabul etmiş olduğunu hatırlatmış ve eğer atom bombası sırrı Sovyet Rusyaya da verilseydi casusluğa hacet kalmazdı fikrine cevab vererek, bu işin 1943 başlarında yani atom araştırmalarının, henüz Sovyet Rusyayı ilgilendirecek neticeler vermemiş olduğu zamanlarda başlamış olduğunu söylemiştir.

King, şöyle demiştir:

«— Atom bombası keşfedilmeden üç dört sene evvel de casusluk teşkilâtı Kanadada mevcuddu. Bununla beraber hüküm vermekte acele etmiyelim. İşi teferrüatile öğrenelim.»

Tahkikata başlandığının geç haber verildiğine dair yapılan bir tenkide de cevab veren Başbakan, tahkikat başladığı zaman üç büyük Dış İşleri Bakanının Moskovada toplanmış olduklarını söylemiştir.

Mr. King, milletlerarası münasebetleri karıştırmamak için ihtiyatlı davranmak lüzumu üzerinde ısrar etmiştir. Başbakan tahkikatı ve bundan elde edilen bilgilerin açıklanmasını bu sebeble şubata kadar uzatmıştır.

Kackenzie King, Gosenko tarafından temin edilen vesaikın tetkikinden sonra hukuk müşavirlerinin aralık ayında tahkikat açılmasına taraftar olduklarını, fakat Kanada hükûmetinin, üç büyüklerin Moskova toplantısına, Birleşmiş Milletler hazırlık komisyonuna ve nihayet gene Birleşmiş Milletler genel kurulu ve güvenlik konseyi toplantılarına zarar vermemek için bu işi geciktirdiğini, çünkü milletlerarası münasebetlerin bozulmasını arzu etmediğini söylemiştir. Kanada Başbakanı, Kanada hükûmetinin bu iş hakkındaki malûmatın yayınlanmasını, Moskovanın iddia ettiği gibi Bevinin itibarını kurtarmak için değil, Londra müzakerelerinin sonunu beklemek için geciktirdiğini tekrar etmiştir.

Mackenzie King, «Kanadanın, Sovyet Rusyaya karşı olan dostluğu, anlaşmazlık sebebleri ortadan kalkıp, memleketimizde normal nizam sağlanınca daha çok artacaktır» demiş ve girişilen tahkikatın Kanadalı suçluları tecziyeye matuf olduğunu belirtmiştir.

Yeni dünya harbine hazırlıklar

— Baştarafı 1 inci sahifede —

maktadırlar. Rusların idaresi altında Rusyada ve Doğu Avrupada çalışmayı kabul etmiş olan Alman bilgin, mühendis ve uzmanlarına verilen para ve yiyecek çok iyidir. Bunların konforlu evleri, telefonları, hususi otomobilleri vardır. Bu gibi lüks ihtiyaçlar Almanyada ortadan kalkmıştır. Bu bilgin, mühendis ve uzmanlardan ekserisinin eşleri ve aileleri yanlarında bulunmaktadır.

Bir Amerikan saylavının görüşleri

Washington 19 (a.a.) — Demokrat saylavlardan Robert Sikes parlamentoda yaptığı beyanatta «Birleşik Amerika, hangi taraftan gelirse gelsin bir taarruza karşı hazır bulunmalıdır» dedikten sonra daha şimdiden üçüncü bir harbden bahsetmeğe başlamış bulunan karışık bir dünyada ordu teşekküllerinin ve mecburî askerliğin idamesinin zarurî olduğunu teyid etmiştir. Mr. Sikes şöyle devam etmiştir:

«— Sovyet askerî mevcudunun her zaman olduğu gibi kasden gizli tutulmasına rağmen, Sovyetler Birliğinin, Sovyet ordusunu takviye etmek niyetinde olduğunu biliyoruz. Sovyet ordusunun ekseriyeti henüz terhis edilmemiştir ve bu ordunun yarısından fazlası bu anda Rus hududlarının ötesinde görevli bulunmaktadır.»

Rusyada askerlik hizmetinin mecburî olduğunu hatırlatan Sikes, bu memlekette askerlik hazırlığına daha ilk mektebde başlanıldığına işaret etmiştir. Sikes, Rus ordusunda, Birleşik Amerikadan üç misli fazla asker silâh altında bulunduğunu belirterek, barışta Sovyet ordusunun Amerikadan dört misli daha kuvvetli olduğunu söylemiştir.

Sikes «hiç kimse ne zaman kendimizi yeniden müdafaa zorunda kalacağımızı bilemez. Tarih bize isbat eder ki çok defa bir harbde müttefikimiz olanlar diğer bir harbde düşman safına geçmişlerdir.» dedikten sonra sözlerini şöyle bitirmiştir:

«— Kuvvetli de olmak, zayıf da olmak elimizdedir. Fakat vakit kaybetmeden bu hususta bir karar vermeliyiz.»

Polonyada Sovyet tahşidatı mı?

Londra 19 (a.a.) — Polonyaya ilhak edilen Alman topraklarından gelen bir İngiliz muhabiri, bu bölgeye yeni Rus birliklerinin geldiğini söylemiştir. Bu yeni kıt'aların gelişi, Rus askerlerile Polonyalı köylüler arasındaki teması daha çok arttırmıştır. Rus askerî polisi, kargaşalıklara sebeb olanları şiddetle cezalandırmaktadır. Mareşal Rokossovsky, bu gibilerin kısa bir muhakemeden sonra öldürülmelerini emretmiştir.

Holivud'da bir Türk kadının da adı karışan bir tokatlama hâdisesi

Hollywood 19 (A.P.) — Amerikalı bir subayın İsveçli sinema artisti Kurt Kreuger'i dövmesi hâdisesine zengin bir Türk ailesine mensub Fatma İparın da adı karışmaktadır.

Kreuger'in dostlarından birinin anlattığına göre, Hollywoodda büyük kürk tüccarı olan M. İ. İ. Rubin'in evinde tertib edilmiş olan bir toplantı esnasında, Ali M. İparın kız kardeşi Fatma İpar ile konuştuğu sırada, Fatmaya refakat eden bir Amerikan subayı Kreuger ile bir münakaşaya tutulmuştur.

Amerikan subayı, Fatma İparı evine kadar götürdükten sonra tekrar toplantı mahalline dönmüş ve Kreuger'in çenesine bir yumruk indirmiştir. Fatma İpara refakat eden subayın adı açığa vurulmamıştır.

Tiraje Köseraifin cenazesi Ankaradan getirildi

Vefatını derin bir teessürle bildirdiğimiz merhum Halid Ziya Uşaklıgilin torunu, profesör Kenan Tevfik ve Behin Uşaklıgilin kızları, şehid Salih Köseraif Çorlunun eşi Fatma Tiraje Köseraifin cenazesi bugün Ankaradan İstanbula getirilmiştir. Cenazesi yarınki perşembe günü saat 11 de Harbiyedeki evinden kaldırılarak öğle namazı Bakırköy camiinde kılındıktan sonra buradaki aile makberesine tevdi edilecektir.

Üsküdar cinayetinin muhakemesi bitti

Kahve ocakçısı 12 sene hapse mahkûm oldu

Pazar günü, Üsküdarda Toptaşı caddesinde, Haydarın kahvesinde, seyyar satıcı Fethi Dağısevi kama ile öldürmekten sanık bulunan ayni kahvede ocakçı Fehmi Yavuzlanın muhakemesi dün Birinci Ağırceza mahkemesinde bir celsede karara bağlanmıştır.

Fehmi Yavuzlan, sorgusunda, arada geçen 5 kuruşluk bir simit münakaşasının ertesi günü kahveye sarhoş gelen Fethi Dağısevin kendisine sövüp sayarak meydan okuduğu, kendisini yakasından tutup çektiği ve kendisinin de, itişmede ne yaptığını bilemediği yolunda cevab vermiştir. Vak'ayı aşağı yukarı bu yolda anlatan çoğu müşterilerden 11 tanık dinlenilmiştir. Savcı Demir Dai, adiyen tahrikle kasden ve tehevvüren cinayet işlemekten cezalandırma istemiştir. Sanık, sorgu cevabını müdafaa olmak üzere tekrarlamıştır.

Mahkeme heyeti, sanığı, savcılığın mütaleasına uygun olarak 18 sene ağır hapisten tenzilen 12 sene ağır hapse ittifakla mahkûm etmiştir.

Ticaret Borsası seçimi yolsuz mu yapılıyor?

— Baştarafı 1 inci sahifede —

puslası verilmediği kaydedilerek seçim heyetinin vazifesini yapmadığı noktasında ısrar edilmekte ve bu seçimin feshedilerek vaziyetin tahkiki istenmektedir. Vilâyet makamı şikâyetnameyi havale etmiş, fakat firmaların tasrihi istendiğinden bugün tekrar Vilâyete verilmek üzere geri alınmıştır.

Diğer bir kısım tacirlerin Ticaret Bakanlığına müracaat etmiş oldukları da söylenmektedir. Piyasada gezen bir takım kimselerin doldurulmuş rey puslalarını imzalatıp sandığa attıkları ve bunların usulsüz olduğu da ileri sürülmektedir.

Bu hususta malûmat istediğimiz Ticaret Borsası umumî kâtibi Muhsin Naim şunları söylemiştir:

«— Şimdiye kadar bana resmen bir müracaat vâki olmadı. Böyle bir şikâyetle de karşılaşmadım. Bir çok kimseler doldurulmuş listeler vermektedirler. İntihab heyetine dahil olan Murad Fortunun da seçim propagandası yapmak hakkı vardır. İstiyene boş rey puslası veriliyor. Bir çokları da dolu listelerin üzerindeki isimleri silip yenilerini yazıyorlar.»

Parti tüzüğünde yapılacak tadiller

— Baştarafı 1 inci sahifede —

işlerinin olanca açıklığı ve genişliği ile görüşülerek ve tartışılarak kararlar alınması istenmektedir.

Büyük Parti kurultayı kasım ayında toplanacaktır. Bu toplantıda alınacak meselâ tek dereceli seçim gibi kararlardan kanunlaşması gerekenler için zaman da olduğu hesablanmaktadır. Bu tasarılar Meclise mümkün olan süratle sevkedilecek ve yeni seçime kadar kanunlaşacaktır. Büyük Millet Meclisinin bu kanunları çıkardıktan sonra kuvvetli bir ihtimalle önümüzdeki yılın ilk aylarında seçimde yenileme kararı vereceği de anlaşılmaktadır.

Polonya - Yugoslav andlaşması

Varşova 19 (a.a.) — Tass ajansının bildirdiğine göre, Varşovada, Yugoslav federal cumhuriyet hükûmetile Polonya arasında bir dostluk karşılıklı yardım andlaşması imzalanmıştır.

Hâdiseler Arasında — FELEK

Ucuzluk bahsi ne oldu?

Gazeteler haber veriyor: Lokantacılar, gıda maddelerinin pahalılığı karşısında bugünkü fiatlarla idare edemiyeceklerini ileri sürerek yemek fiatlarının arttırılmasını Belediyeye bildirmişler.

Havadis ne dereceye kadar doğrudur bilmem; fakat lâkırdısı çıktığına göre eğer henüz yapılmamış ise böyle bir teşebbüse yakında girişileceği muhakkaktır.

Ben lokantada yemek yiyen adam değilim. Yani bazıları gibi bekâr hayatı sürmem. Onun için gıda maddelerinin ne durumda olduğunu pek iyi bilenlerdenim. Binaenaleyh lokantacıların gıda maddelerinin yüksekliği hakkındaki iddialarını haklı bulurum. Çünkü başlıca gıda maddelerinde hissedilir bir ucuzluk hâlâ belirmiş değildir. Biz harb sırasında bu pahalılığı, ihtiyar ettiğimiz bir takım büyük masrafların bir neticesi olarak gösteriyorduk. Son sene bütçesi eskilere nazaran daha normal rakamlar ihtiva ettiğine göre bugünkü pahalılığı artık başka sebeblere irca etmek mecburiyeti karşısındayız.

Bir vakitler zeytinyağının piyasadan çekilmesi üzerine altı buçuk, yedi liraya çıkmış olan sağyağ hâlâ o raddede durmaktadır. Bildiğimiz Silivri yoğurdunun kilosu 140 kuruştur. Siz hiç yoğurdu bu kadar yüksek fiata yediniz mi?. Yenecek tereyağ 660 kuruş. Bir vakitler bu yağlar üzerinde Belediyenin bir fiat kontrolu vardı. O da gevşedi. Beyaz peynir 220 kuruşa. Kaşar 350 - 400 kuruşa. Hangi devirde bu maddeler bu derece pahalı idiler?.

Siyah zeytinin en ucuzu bir buçuk lira, pastırma artık jambon fiatına: Beş altı lira!

Fakir halkın bir vakitler ucuzca karnını doyurmaya yarayan bu gibi maddeler, şimdi lüks yiyecek oldu. Bu pahalılıkta en çok göze çarpan şey kendi mahsullerimizin pahalılığıdır. Meselâ: Amerikadan pamuklu gömlekler gelmeğe başladı. En ucuzu 18 - 20 lira olan gömleklerin bir kısmı harbden evvelki pereseye düştü, beş buçuk altı liraya satılıyor. Bu fiatlar üzerinde ithalâtçı, toptancı, perakendeci kârlarile gümrük ve muamele vergisi bulunduğunu düşünürsek yerinde ne ucuza satılmış olduklarını buluruz. Bize gelince iş değişiyor. Hiç bir şeyimiz kırk para ucuzlamıyor. Bu pahalılıkta iki sebeb vardır: Birisi bu maddelerin istihsaline, nakline ve satışına aid vergiler ve nakliyeler.. Bunların hafifletilmesi devlete aid ödevdir. Yapmak lâzımdır. Diğeri müstahsile aiddir. O da çok kazanmak istemektedir. Bunun da fiat tesbiti suretile ayarlanması icab eder.

Vaktile bir kilo arpa 60 - 70 kuruş iken İstanbulda sütün kilosu 65 kuruştu. Bugün hâlâ o fiatadır. Kimse sorup sual etmiyor. İki ineği olanlar tarla hattâ köşk sahibi oldu. Bu paraları inleyerek süt arayan hastalarla, çocuğunu emzirmiyen sütsüz analar ödediler.. Kimse karışamadı. Sonra beride Belediye fiatından fazlaya bir fincan kahve satanı mahkemeye sevkettiler. Ayarsızlık var. Bunlarla oturup meşgul olmak lâzım. Belli başlı gıda maddelerinden, elektrik, gaz ve eşya nakliyesi gibi şeylerden vergileri kaldırmak lâzım. Bunlar kolay tahsil edilir ama hayatı pahalılandırır ve bütçeye başka külfetler yükler. Bizde amele ücretleri de bir kontrola tâbi olmadığı için işçiler alabildiğine para istiyorlar. Bu da birçok şeylerin yükselmesine sebeb oluyor ve bütün bunlar birleşip hayatı yüksek seviyede tutuyorlar.

Gönül istiyor ki tam salâhiyetli bir heyet teşkil edip memlekette hayatı ucuzlatmak için ne yapmalıdır, bunu kararlaştırmalı ve tatbikata geçmeli. Yoksa bizim için bugünkü fiatlar normal fiat olarak kalacak ve harb zamanının kazançlarından mahrum kalacak büyük bir zümre bu yüzden zarurete duçar olup, harb zamanından fazla sıkıntı çekecektir.

B. FELEK

Sovyet Rusyada değişiklikler

— Baştarafı 1 inci sahifede —

Sovyet şûrası başkanlığına Şvernik ve umumî kâtibliğine de Gorkin seçilmişlerdir.

Bolşevik partisi merkez komitesi de bugün genel bir toplantı yapmıştır. Toplantıda Beria ve Malenkov'un Siyasî Büroya alınmasına karar verilmiştir. Partinin genel sekreterliklerine de Stalin, Malenkov, Jdanov, Kuznetzov ve Popov seçilmişlerdir.

Nazilli fabrikasından satılan basmaların davası

İzmir 19 (Telefonla) — 7379 kilo parça basmayı kilosu 666 kuruş yerine 15 lira 11 kuruştan satmaktan sanık Nazilli basma fabrikası müdürü Şefkati Türkekul, muhasebecisi Atıf Bayraklıgil ve ticaret şefi Mustafa Anlaşık haklarında, millî korunma toplu mahkemesi savcısı bugün beraet kararı istemiş ve bu isteğinde, bilhassa Ekonomi Bakanlığı tarafından tasvib edilen listede kilo vasati fiatının 15 lira 30 kuruş olarak kabul edilmiş bulunmasına istinad etmiştir. Ancak savcı bu parça basmaları alıp satan Halil İbrahim Yavaşoğlunun 2400 lira gayrimuhik kâr temin ettiği kanaatinde olduğunu söyliyerek tevkifini ve cezalandırılmasını istemiştir.

Perşembe günü müdafaalar dinlenecektir.

Kaçakçı sayılan 300 tütün müstahsili

İzmir 19 (Telefonla) — Ödemiş bölgesinde 1942-43 mahsul yılında Tekel İdaresinin yaptığı yanlış tesbit yüzünden kaçakçı addedilip mahkemeye verilen üç yüze yakın tütün müstahsili hakkında, kilosu 5 lira hesabile 100 den 10,000 liraya kadar tütün cezası hükmedilmiştir. C. H. Partisinin teşebbüsü üzerine Tekel Bakanlığı bu cezaların affı hakkını kullanmağa karar vermiştir.

Af kararının bildirilmesi beklenmektedir.

MİSKİNLER TEKKESİ

Yazan: Reşad Nuri Güntekin — Tefrika 55

— O halde ben yarın gene mektebe giderim. Yarın cuma, daire kapalı, çocuğu çıkarmağa söz verdim. Bu kadar parlak bir imtihandan sonra hakkıdır. Niyetim evvelâ parka, sonra Sirkecide bir sinemaya götürmekti. Fakat garib çocuk! Büsbütün başka bir istikamete gitmek istiyor... Kariye camisi varmış; onu görelim diyor. Bir de bir başka cami daha varmış... Adını unuttum..

Mürteci mi olacak, nedir bu oğlan?

Sadece: — Pekâlâ, dedim.

O da kararmıştı; Mes'ule bacı daha lâmbayı getirmemişti. Talât bir şeyler anlatıyor. Fakat dinlemiyorum. Aklım da hep yarınki gezinti... Elele bir takım dar sokaklara girip çıktıklarını, İsmailin türbe parmaklıklarına tırmanarak kapalı kepenkler arasından içerisini görmeğe uğraştığını görüyorum. Kariye camisi nerededir? Evvelâ Mısırda sanırdım. Sonra yangınyerlerinin ötesinde bir yerlerde olduğunu öğrendim; Kâbe gibi ancak istikametini bilirim. İleride bir gün bu hacıyı arayıp bulmak benim için de artık vacib olmuştur.

Talât, geç vakte kadar bizde oturuyor. O gece bütün maskaralığı, dalkavukluğu üstündedir. Mes'ule bacıyı güldürmek için fıkralar anlatıyor; hattâ kibrit kutusuna koyduğu bir parayı bacının burnundan çıkararak hokkabaz oynatıyor ve daha neler. Sonra yalnız kaldığımız vakit defterini çıkararak bana olan borçlarını ne kadar zamanda nasıl bir usulle ödiyeceğini izah ediyor. Fıkralar ve hokkabazlıklar gibi bunlara da «ha! ha!» diyerek başımı sallıyorum. Fakat gözümün önünde hep içiçe mermer sütunlar; ses veren loş kubbeler, mihrablar, avizeler ve aralarında merhamet verecek kadar küçük vücudü, bunları görmek için yana eğdiği ince boynu ile Ismail...

Gideceği vakit Talâtı kapıya, sonra ayağımda terliklerle köşebaşına, daha sonra büyük caddenin ağzına kadar götürdüm. Daha fazla gitmek için bahane kalmadığı zaman ise utanç ve heyecandan sesim kesilerek:

— Talât Bey, muvafıksa o Kariye camisinde ben de bulunayım, yarın, dedim, tesadüf gibi bir şey... Sen evvelden bir şey söyleme... Çocuğu bir kere görmemek doğru olmıyacak..

Sonra ayrı bir sesle ilâve ettim:

— Ondan sonra da oracıktan gene her birimiz yolumuza gideriz.

Bunu Talâtın sokakta benimle beraber görünmekten çekinmesi ihtimaline karşı söylemiştim.

* * *

Ne olsa çocuktu. «Baba» diye boynuma atılarak beni, ıslak dudaklarile, yanağımdan öptü. Yanağımdan! Boyu daha sivrilmiş, yüzü değişmiş ve daha da güzelleşmişti.

Camiden çıktıktan sonra Talât bir meydan kahvesinde oturmamızı teklif etti. Tenha ve yabancı bir yer olduğu için bunu yapabilirdik. Başta Talât olmak üzere üçümüz de neş'eliydik. Üstümüzdeki ağaçtan boyuna etrafımıza inip kalkan serçelere simit kırıntıları atarak konuşuyorduk.

Konuşuyorduk diyorsam bunu yapan Talâttı. Biz daha ziyade birbirimize gülümsiyerek onu dinliyorduk ve kendi hesabıma ben bundan daha memnundum. İsmail ile doğrudan doğruya konuşacağım her şey bizi bilinmez tehlikelere sürükliyecek gibi görünüyordu. Talât, Ismailin vasisi sıfatile onun çalışmasını uzun uzadıya methetti. Fakat mutlaka değiştirmesi lâzım gelen bir kötü huyu da vardı. Bunu benim yanımda onun yüzüne karşı söylemek -gene vasi sıfatile- onun boynunun borcuydu. Hocalara, âmirlere, büyüklere kafa tutmak sökmezdi. Bak o kadar çalıştığı halde dikbaşlığı yüzünden sınıfta üçüncü olmuştu. Bu kafada giderse ileride çok sıkıntı çekerdi. Kendisi sırf «vaziyeti idare» ederek âmirlerini hoşnud ettiği için «az çok» adam olmuş ve kazasız belâsız tekaüd yaşına yaklaşmıştı. Bununla beraber Talât kendi muvaffakıyetleri üzerinde pek hararetle durmadı ve «Allah hayvanları kızdırılmak için değil, yem yedirilmek için yaratmıştır» diye, mevzua pek uymayan bir acayib darbımeselle sözünü bağladı. Ismail evvelâ, gülümsemeyi bırakmamakla beraber utanarak ve önüne bakarak dinlemekteydi. Fakat birbirimizi kaybettiğimiz müddet esnasında bana daha genişlemiş gibi görünen alnındaki inadcı damar kabardı; dudakları ve ince burun kanadları hafifçe kısıldı ve kendini müdafaaya başladı. Hocalara karşı ağzından terbiyesiz kelime çıkmıyordu. Fakat onların bazı en açık şeyleri anlamamalarından, anlamak istememelerinden ve en ziyade de haksızlıklarından şikâyet ediyordu; «ceza defteri ve numara defteri ellerinde olduğu için» gülerek ve hakaret ederek yaptıkları haksızlıklardan Ismail bu dediklerini isbat için çehresi gibi zekâsının ve konuşmasının da değiştiğini gösteren misaller anlatıyordu. Hocaların kaba muamelelerini, ağır hakaretlerini söylerken öfkeli ve âsi idi. Fakat anlayışsızlık da dediği hallerini, ağızlarından nasılsa çıkmış bir yanlıştaki ısrarlarını, usulcacık bir kitab veya lûgata göz atarak öğrendikleri şeyi kendilerinin diye sanmalarını, okumadıkları bir vazifeyi okuduk diye söyledikleri yalanı anlatırken -gene çirkin bir kelime kullanmamakla beraber -dudaklarında ve gözlerinde beliren sinsi alay ve hattâ merhamet bana öfke ve isyandan daha korkunç görünüyordu.

Bu sözleri, bu bilgiç edayı, bu bir küçük çocuğa yakışmıyacak heyecanlarla değişip karışan küçük çehreyi hiç sevmemiştim. Demek ki ben yanılmış değildim.

(Arkası var)

AMCABEY VE TAŞITLAR...

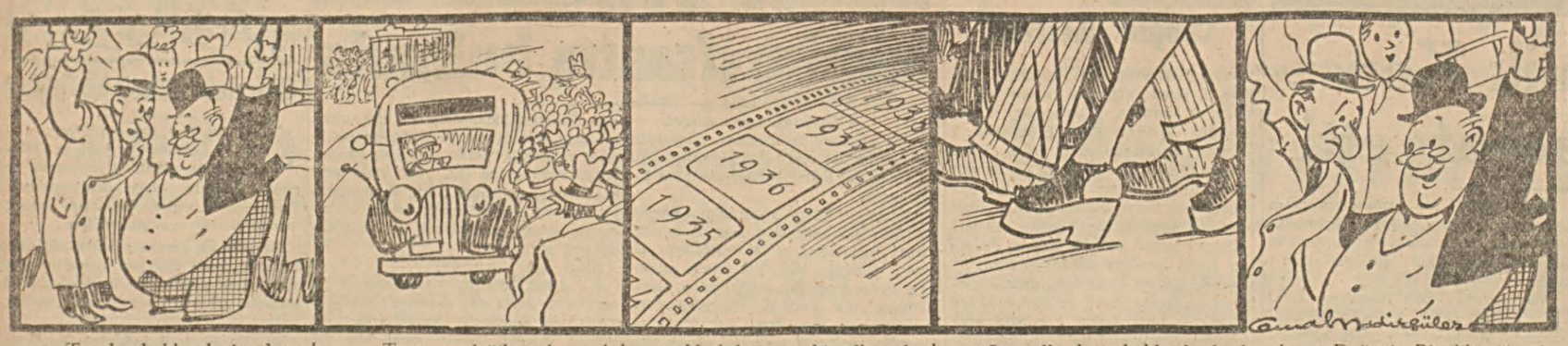

— Taşıtlar hakkında inceleme yapanlar darlık sebeblerini şöyle izah ediyorlar Amcabey:

... «Taşıt az değil, yolcu çok yolcu!.

... «Harbden önceki yıllara kıyasla...

.. «Son yıllarda, sokaklarda dolaşan daha çoktur!» diyorlar...

A. — Doğru!.. Bir dikiş iğnesi için on kere çarşıyı boyladığımız günler oldu!..

Küçük hikâye

Şair bir gece hırsızı

Yazan: Karel Çapek

Gazetenin Yazı İşleri Müdürü:

— Hepsi olabilir, dedi, kendini methetme, böbürlenme gibi şeyler, bilhassa profesyonel suçlulara mahsustur. Bana ötle geliyor ki cemiyet kendilerine ilgi göstermese, bir çok caniler, can sıkıntısından çatlayıp giderlerdi. Gerçi insanların sadece şöhret için hırsızlık ettiklerini iddia edecek değilim!. Işe para yüzünden, düşüncesizlikten, veyahud kötü arkadaşların tesirile başlarlar. Ama, bir defa şöhretin tadını tadıktan sonra, bu gibi suçlular, bir nevi şöhret hastalığına tutulurlar..

Bundan bir kaç yıl önce «Doğu Postası» ismindeki haftalık Vilâyet Gazetesini çıkarmaktaydım. Gerçi ben Çekoslovakyanın batısındanım.. Ama Doğu Çekoslovakya vilâyetlerinin menfaatlerini ne büyük bir hararetle müdafaa ettiğime şaşarsınız!. Doğu Çekoslovakya, tıpkı tablolarda olduğu gibi, sessiz, dağlık bir bölgedir. Irmaklar çağlar, erikler yetişir.. Ama ben her hafta: «Sert bir tabiati ve hükûmetin ilgisizliğini yenmeye çalışarak bir lokma ekmek için durmadan savaşan bizim güçlü, kuvvetli dağlı halkımız!» falan diye yazılar yazardım. Hem size şunu söyleyeyim ki, bütün bu yazıları ben, içten gelme büyük bir ateşle yazardım. Tam iki yıl «Doğu Postası» nda çalıştım ve hiç durmadan ora halkının «Gürbüz Dağlılar» olduğunu; yaşayışlarının «kahramanca ve harikulâde» bir yaşayış sayıldığını; «fakir olmakla beraber, bölgelerinin, melânkolik dağlılarile emsalsiz bir yer» olarak tanındığını kafalarına sokmağa çalıştım. Bir kelime ile, Çeslav bölgesini, adeta Norveçe çevirdim. Bir başka gazetecinin bundan fazlasını yapabileceğini hiç sanmıyorum.

Bir insan Vilâyet gazetesinde çalışırken mahalli hâdiseleri hiç gözden kaçırmamalıdır. Bir gün gazetede çalışırken, içeri polis komiseri girdi

— Bu gece, dedi, serserinin biri, Vaşeta'nın mağazasını soyup soğana çevirmiş. Hani canım şu «Çeşidli Mallar Makazası» nı. Hem bu serseri ne yapsa beğenirsiniz?. Bir şiir yazarak tezgâhın üstüne bırakmış!. Küstahlık, değil mi?.

Hızla:

— Şu şiiri göster bakayım, dedim, bizim «Doğu Postası» na iyi gider. Göreceksiniz, hırsızın yakalanmasında gazetemizin büyük bir faydası olacaktır. Bundan başka bu havadis, gerek şehirde, gerek bütün bu bölgede büyük bir heyecan uyandıracaktır.

Biraz uğraştıktan sonra komiserin elinden şiiri alabildim ve «Doğu Postası» na koydum. Şiirin hatırımda kalan bazı mısralarını size de okuyayım. Galiba şöyle başlıyordu:

«İşte gecenin on ikisi,
Sıra senin, gece hırsızı!
Kırarken sessizce kapıyı,
İyice ölç biç, hesabla her şeyi!
Dışarıda ayak sesleri,
Bak dinle!
Sen zavallı, kendi derdinle
Kıvranırken, sana herkes düşman!
Ama ben korkmuyorum işte!
Kulaklarım kirişte,
Yüreğim bir tambur teli gibi gergin!
Derken adımlar uzaklaştı,
Ortalık birden sessizleşti.
Gıcırdadı kapı, açıldı.
Durma artık, gir içeri gir!
Bir tıkırdı...
Galiba mahvoldum.. Şansım yok!
Hayır..
Bu bir fare tıkırdısı, fare çok!
O ve ben.
Başkasının balına göz koyan
İki hırsız!.»

Hırsız şiirini şöyle bitiriyordu:

Daha yazardım, vakit erkendi,
Ama neyleyeyim ki mum tükendi!»

Ben bu şiiri, esaslı bir edebî ve psikolojik tahlile tâbi tutarak gazetemde neşrettim. Suçlunun ruhundaki ince duygulara işaret ederek, şiirdeki edebî unsurları belirttim. Bütün bunlar büyük bir heyecan uyandırdı. Diğer vilâyet gazeteleri bunun kaba bir uydurma olduğunu iddia ettiler. İçlerinden bazıları ise, bu şiirin ingilizceden yapılmış bir intihal olduğunu söylemeğe kadar vardılar. Polis komiseri kapıyı açıp bir ikinci defa odama girdiği zaman, ben hararetli bir münakaşa makalesi yazmakla meşguldüm. Komiser:

— Bay Yazı İşleri Müdürü, dedi, şu hırsıza yaptığınız reklâm artık yetmez mi?. Herif bir hafta içinde iki apartımanla bir dükkân daha soydu. Her soyduğu yerde de birer uzun şiir bıraktı.

— Oh, ne âlâ, dedim, hemen bu şiirleri de gazeteye koyalım!.

Komiser:

— Oh ne âlâ mı?, diye mırıldandı. Bu sizin yaptığınız düpedüz hırsızı teşviktir. Şimdi bu adamı hırsızlığa sevkeden biricik şey, uyandırdığı edebî şöhrettir. Hayır, bence siz tamamen aksine hareket etmelisiniz! Gazetenize yazacağınız bir yazı ile bu şiirlerin hece, kafiye ve manadan mahrum olduklarını belirtmelisiniz!. Öyle zannediyorum ki o zaman bu serseri de çalmaktan vazgeçer.

— Hummm, bu biraz zor, dedim. Çünkü herifi kaç gündür methedip duruyoruz. Ama bak, ne yaparız?. Bundan böyle serserinin şiirlerini koymayıveririz, olur biter!

Mükemmel. Bundan sonraki iki hafta içinde, kilid kırma, şiir bırakma şeklinde beş hırsızlık vak'ası daha olduysa da, «Doğu Postası» bunlardan tek bir kelime ile olsun bahsetmedi. Doğrusunu isterseniz, muharrirlik gururu incinen hırsızımızın bir başka vilâyete göç etmesinden ve ora gazetelerinin bunun etrafında büyük bir gürültü koparmalarından çok korkuyordum. Oteki gazeteler ondan kim bilir ne kadar faydalanırlardı? Ama, eserlerinin bahis mevzuu edilmemesinden, her halde hırsızın cesareti kırılmış olacaktı. Çünkü 3 hafta ondan hiç ses sada çıkmadı. Derken gene kilid kırmak suretile hırsızlıklar başladı. Ama bu defa hırsız şiirlerini doğrudan doğruya posta ile gazete idarehanesine gönderiyordu. «Doğu Postası» adeta dut yutmuş bülbül gibi susmakta devam ediyordu: Bir defa vilâyet idarecilerile bozuşmak istemiyordum, sonra da, hırsızın şiirleri gittikçe kötüleşiyordu. Hırsız, artık eski şiirlerini tekrarlamağa, bir kelime ile gerçek bir muharrir gibi hareket etmeğe başlamıştı.

Bir gece ıslık çalarak evime geldim. Lâmbayı yakmak için kibriti çaktım. Birdenbire, sanki arkamdan biri üflemiş gibi kibritim söndü. Boğuk bir ses:

— Işık yakmayınız, dedi, benim ben.

— Yaaa, peki ne istiyorsunuz?.

Boğuk ses:

— Gönderdiğim şiirler hakkında sizden haber almağa geldim dedi.

Hangi şiirlerden bahsettiğini anlayamıyarak:

— Be adam, dedim, bu vakitte ziyaretçi kabul etmiyoruz, iyisi mi, yarın on birde geliniz!

Boğuk ses hazin bir eda ile:

— Beni kodese tıksınlar diye değil mi?. Hayır, bu bana gelmez. Siz benim şiirlerimi neye gazetenize koymuyorsunuz?.

Ancak bu sözlerden sonra bu adamın bizim hırsız olduğunu anladım

— Bana bakın, dedim, bu upuzun bir konuşma mevzuudur. Oturun bakayım delikanlı. Demek ki, şiirlerinizi niçin gazeteye koymadığımı anlamak istiyorsunuz?. Pekâlâ. Çünkü şiirleriniz hiç bir şeye benzemiyor da onun için.

Boğuk ses, ayni hazin eda ile:

— Ben ise şiirlerimin, ilk yazdıklarımdan daha kötü olmadıklarını sanıyordum.

Sert bir eda ile:

— İlk şiirleriniz fena değildi, dedim. Onlarda bir hususiyet, bir yenilik, bir kelime ile, her şey vardı. Halbuki öteki şiirleriniz beş para etmez!.

Boğuk ses, şikâyetçi bir tonla:

— Ama ben bunları da ilk şiirlerimi yazdığım gibi yazdım.

Zalim bir kat'iyetle:

— İşte felâket burada ya, dedim. Ayni şeyi tekrarlamışsınız!. Gene sessizlik, gene sokakta adımlar...

Boğuk ses kendini müdafaa ederek:

— Ama emin olunuz ki ben bu adımları duydum. Bay Yazı İşleri Müdürü, insan gece işine çıktığı zaman kulakları daima kirişte olur.

Hırsızın sözünü keserek:

— Bir kelime ile şiirleriniz tam bir edebî basma kalıpcılık halini almış. Hiç bir hususiyetleri kalmamış. Bütün yeniliklerini kaybetmişler... Dostum, bu çok kötü bir şey!. Siz kendinize başka bir iş aramalısınız.

Boğuk ses:

— Yani kiliseleri, veyahud mezarlıktaki nöbetçi kulübesini mi soyayım diyorsunuz?

Menfi ve kat'î bir jestle başımı sallayarak:

— Hayır, dedim, bunun hiç bir faydası olamaz!. Mesele yer meselesi değildir. Şiirlerinizde hiç bir hâdise, hiç bir iç mana yok.. Sadece hırsızlığın kötü bir tasviri. Siz kendi iç âleminizi yazmalısınız!. Meselâ çektiğiniz vicdan azablarını falan...

Hırsız, şüpheli bir eda ile:

— Vicdan azabından mı bahsedeyim? Böyle olursa şiirlerimin daha iyi olacağını mı sanıyorsunuz?

— Pek tabii, dedim. Böyle yaparsanız, şiirlerinize psikolojik bir derinlik vermiş olursunuz!.

Hırsız müteredddid bir halle:

— Bir tecrübe edeyim, dedi. Yalnız vicdan azabı duymağa başlarsam, bilmem ki işlerim yolunda gider mi?. Biliyor musunuz, insan vicdan azabı duymağa başladı mı, kendine olan güvenini kaybediyor. Halbuki kendime olan güvenimi kaybedersem derhal enselenirim.

— Peki, farzedelim ki enselendiniz, bundan ne çıkar?. Hapisanede kaldığınız müddetçe kimbilir ne şiirler yazarsınız?. Durunuz da size hapisanede yazılmış bir manzume göstereyim! Hayret edersiniz!..

Hırsız adeta kendinden geçmiş bir halde:

— Peki, bu şiir gazetede çıktı mı?. diye sordu:

— Yavrum, bu dünyanın en meşhur manzum eserlerinden biridir. Şu lâmbayı yakınız da size onu okuyayım!.

Misafirim, kibritini çakıp lâmbayı yaktı. Saz benzili, yüzü sivilceli bir genctl. Onda tipik bir hırsız, veya şair yüzü vardı.

— Biraz bekleyin, şimdi bulup getiririm, dedim.

Raftan Oscar Wilde'in «Reading hapisanesine dair Balladlar» tercümesini indirdim. O devirde bunlar pek moda idi.

Bu meşhur Ballad'ı yüksek sesle hırsıza okurken olduğu kadar, böyle duyarak hiç bir zaman şiir okumamıştım. Misafirim gözlerini benden ayırmıyordu. Kahramanın idam sahpasına yükseldiğini tasvir eden yere geldiğimiz zaman hırsız, ellerile yüzünü kapadı ve hıçkırmağa başladı.

Okumamı bitirdim, ikimiz de susuyorduk. Bu anın büyüklüğünü bozmak istemiyordum. Pencereyi açarak:

— En kısa yol şu çitlerin üzerindendir, dedim. Geceniz hayır olsun!

Lâmbayı söndürdüm. Karanlığın içinden titrek bir ses:

— Geceniz hayır olsun, cevabını verdi. Bakalım, bir tecrübe edeyim.. Sağ ol.

Hırsız, adeta bir yarasa gibi sessizce gözden kayboldu. Bu, adamakıllı mütehassıs bir gece hırsızı idi.

İki gün sonra onu bir dükkânda enselediler.. Tezgâh başında, önünde bir kâğıd parçası, kalemini kemirirken yakalamışlar.. Kâğıdda «Reading hapisanesi hakkında Balladlar» ın taklidi bir şiir varmış..

Mahkeme, sabıkalı bir gece hırsızı sıfatile ona bir buçuk senelik ağır hapis cezası verdi.

Çevtren
Hasan Âli Ediz

RESİM

Yediler'in sergisi

Bundan bir ay evvel. Güzel Sanatlar Akademisinde eserlerini teşhir etmiş olan Türk ressamları ve heykeltraşları cemiyetinden yedi genç -sanat sultana âşık yedi genç- Beyoğlunda, Oygar galerisinde bir sergi açmış bulunuyorlar.

Bu genç sanatkârlar, soy adları sırasile şunlardır: Avni Arbaş, Turgud Atalay, Ferruh Başağa, Nuri İyem, Fuad İzer, Fethi Karakaş ve Mümtaz Yener.

Serginin havası o kadar sevimli, sıcak, içten ateşli ve öyle ahenkli ki, bu sanatkârları şimdiden «yediler grupu» adı ile selâmlamak istiyorum. Filhakika teşhir edilen hemen her tabloda müşterek bir ruh, fakat şahsî bir tefsir buluyor, hemen her tablonun karşısında taze bir meziyet keşfetmenin neş'esini ve ferahlığını duyuyoruz ve böylece «yediler» yeni bir neslin müjdecisi oluyorlar.

Avni Arbaşın 4 numaralı kar manzarası, 3 ve 6 numaralı manzaraları nazarı dikkati çekiyor. 1 numarayı taşıyan büyük tabloda Renoir gibi modern klâsiklerin edası ve havası vardır. 5 numaralı balıkçısını, hareketi bulduktan sonra bitmiş ile bitmemiş arasında bırakmağı tercih etmiş. Bu, tablonun öte taraflarile ahenksizlik yapıyor.

Turgud Atalay, Türk ressamları ve heykeltraşları sergisi için yazdığım yazıda işaret ettiğim gibi- bu sefer de oradaki eserlerini teşhir ediyor- bir şahsiyet buhranı geçirmektedir. Bu devrenin çabuk geçmesini temenni ederim. Çünkü ondaki imkânlarla bu zâfı hiç de telif ve izah edemiyoruz.

Ferruh Başağanın 8 numaralı natürmortu ve 9 numaralı çocuk başı en iyi eserlerindendir. Birkaç güzel siyah - beyazı da var.

Nuri İyem bize artık doya doya seyredebileceğimiz tablolar veriyor. 28 numaralı masalı natürmortu bilhassa nazarı dikkati çekiyor ve önünden kolay kolay ayrılınamıyor. 32 numaralı camili manzarası, 31 numaralı küçük, 33 ve 30 numaralı manzaraları da çok güzel. Bunlar Nuri İyem'in yeni baştan işe koyularak «kalacak» eserler vermeğe hazırlandığını haber veriyor.

Bu serginin ifşa ettiği bir genç kıymet de Fuad Izerdir. Bu sanatkâr, 18 numaralı penceresi, 19 numaralı balık ağı öreni, 21 numaralı manzarasile göze çarpmaktadır. 17 numaralı natürmortu, buna benzer bir başkası da olmasaydı, bir nevi procédé karşısında olduğumuzu hatırlatmıyacaktı.

Fethi Karakaş, siyah beyazlarile derhal ön plâna geçmektedir. Kitab sanayii bizde ilerlediği takdirde «illustration» vadisinde kendisinden çok büyük istifadeler temin edilecek bu sanatkârın «ağaçlar» ı cidden güzel ve eşsizdir. Yağlıboyalarına bir tebessüm de karıştıran Fethi Karakaşın bu hususiyeti 15 numaralı balozunda görüyoruz, 16 numaralı kayıklı manzarası ise madalyanın öte tarafını gösteriyor.

Mümtaz Yener, mevzularını muhitindeki halk tabakasından almaktadır. Onun için kuvvetli bir realizme meyyaldir. Manzaralarındaki yeşiller biraz çiğ görünüyor ve bunları bir tablo yapmaktan ziyade bir étude mahiyetinde yaptığı hissini veriyor.

«Yedi» lerin bu sergisini, uzaktan yakından sanatla alâkadar olan herkesin görmesi lâzımdır.

Fikret Adil

Acı bir kayıb

Sapanca eşrafından Kadızade merhum Hüseyin Hüsnü Efendi kerimesi ve emekli binbaşı Hasan Kemal Sencer eşi, Muhtar Sencer, Nezihe Meriç ve Şevki Sencerin anneleri ve Beyoğlu Belediye doktoru İzzet Meriçin kayınvalidesi

BAYAN HİKMET SENCER

vefat etmiştir. Cenazesi perşembe günü saat 11,30 da Kocamustafapaşa caddesi 140 numaralı hanesinden kaldırılarak öğle namazı Sünbülefendi camiinde eda edildikten sonra Merkezefendideki aile kabristanına defnedilecektir. Herkes tarafından sevilen, iyilik sever bir insan olan merhumeye Allahtan rahmet ve ailesi efradına başsağlığı dileriz.

* * *

Topçu generali İbrahim oğlu emekli topçu binbaşılarından

NEVRES TARLAN

19 mart 946 salı günü saat 14,25 te vefat etmiştir. Cenazesi 20 mart 946 bugünkü çarşamba günü Üsküdar İhsaniye Alt sokak 22 numaralı hanesinden kaldırılarak Karacaahmed camiinde öğleyi müteakıb namazı kılındıktan sonra Karacaahmed kabristanında aile makberesine defnedilecektir.

ORHAN VELİ DESTAN GİBİ

Haftanın en heyecanlı filmi

ALKAZAR

Sinemasında

Bugün Matinelerden İtibaren

Universal Film Şirketinin 945-946 süper filmlerinden:

ŞERLOK HOLMES

(Faces Death)

ÖLÜMÜN KARŞISINDA

Baş rollerde:
BASİL RATHBONE
NİGEL BRUCE

Müthiş bir sergüzeşt... Esrarengiz bir muamma... Tüyler ürpertici bir macera... Esrar içinde esrar.. korkunç ve sürükleyici bir mevzu

Holivudda Esrarengiz Filmler müsabakasında altın mükâfatı kazanan bu şaheseri sayın halkımıza hararetle tavsiye ederiz.

İlâveten:

KANUNSUZ KAHRAMAN

CHARLES STARRETT

Harikalar yaratan kovboy

Dadı Aranıyor

Annesine yardımcı olarak bir buçuk yaşında çocuğa bakmak ve bir kaç ay için taşraya gidecek orta yaşlı bir kadın aranıyor.

Galata Rıhtım caddesi Kefeli han 31/32 müracaat.

Telefon: 44376

HALKIN DİLİNDEN

DİLEKLER, ŞİKÂYETLER VE FİKİRLER

Karanlık, bozuk, çamurlu sokaklar ve bunlara dair aldığımız beylik cevablar

İstanbul Belediye hududları içinde bir çok harab, perişan ve fenersiz, lâmbasız sokaklar var. Okuyucularımızdan bir çokları kendi yaşadıkları semt ve mahalle çevresinde bulunan o çeşid yollar yüzünden uğradıkları zorluklar dolayısile bize şikâyette bulunuyorlar. Meselâ, bugün elimize bu konuda haklı ve esaslı olaraktan üç mektub erişti. Onları sırasile aşağıya basıyoruz. Harbiyede Ölçek sokağında 121 numarada oturan Besime şöyle yazıyor:

«Cephe ve kapısını en büyüğümüzün hatrasının süslediği eski Harbiye mektebinin tam karşısında, tramvay yolunu Kasımpaşa asfaltına ve Ölçek sokağına bağlayan dar ve karanlık Hastane sokağının hali çok çirkin, çok iğrenç ve çok korkunç bir manzara teşkil etmektedir. Karanlık olması neticesi bir takım saygısızlar tarafından devamlı surette kirletilmekte, çöp ve müzahrafatla doldurulmaktadır. Bazı cür'etkârlar ise orayı rezaletlerine sığınak yapıyorlar. Bu yolu ilk defa kesen ve Cumhuriyet caddesine paralel olarak ta Taksime kadar devam eden Ölçek sokağı ise baştanbaşa bir çamur deryası halindedir. Asfaltın geçirilmiyen bütün demir tekerlekli arabaların güzergâhı orasıdır. Adi kaldırımdan mahrum olan bu sokak yürünmeğe değil, görülmeğe dahi tahammül edilemiyecek bir durumdadır.»

İkinci mektub da şu. Onu da Aksaray, Lâleliden okuyucumuz Siyami Böke gönderiyor:

«Gümrükemini adını taşıyan sokağımız Belediyenin yüksek himmetile iki yıl evvel asfalt olmuştur. Fakat kanalizasyon tertibatı yücude getirilmemiş olduğu için halk çok sıkıntı çekmektedir. Gümrükemini ve Yeşiltulumba sokakları sakinlerinden kırk, elli kişi ile birlikte imzalayarak ilgili makama takdim ettiğimiz dilekçeye ancak iki ay sonra 9-2-946 tarihinde menfi olarak cevab verilmiş, tahsisat mevcud olmadığından kanalizasyon yapılması imkânı bulunmadığı bildirilmiştir. Halbuki gerek temizlik ve gerekse bulaşık hastalıklar bakımından bu vaziyet büyük bir tehlike teşkil etmektedir.»

Bir başka okuyucumuz Ali Yazar ise şöyle derd yanıyor:

«Yüksekkaldırımda Sen Benuva Fransız mektebi karşısındaki Tatarbey sokağında oturmaktayım. Bu yol belki bir asırdanberi tamir görmemiştir denilebilir. Otomobil, kamyon, araba gibi bütün taşıma vasıtalarını idare edenler Tatarbey sokağını çok iyi bilirler ve oranın ismi anıldığı zaman hemen yola çıkmaktan vazgeçerler. Ustelik su, elektrik, havagazı boruları için yerlerinden çıkarılan taşlar düzeltilmeden oldukları gibi bırakılır. Son olarak Belediyenin mükellef amelesi yolu bir baştan öbür başa kadar altüst etti Bu yüzden yayalar bile geçememeğe başladılar. Çünkü kiriliklerin bir kısmı da ortada kaldı.»

Fakat biz bunları bir tesirî görülecek diye yazmıyoruz. Okuyucularımızın ancak arzularını son defa olarak yerlerine getirmek için basıyoruz ve kendilerinden de idaremize bundan böyle sokaktan kaldırımdan, çamurdan bahseden şikâyet mektubu göndermemelerini rica ediyoruz. Çünkü uzun bir tecrübeden sonra anladık ki o konulara ait yazmanın çizmenin bir faydası yoktur. Gelecek beyiik cevabların hepsi birbirinin aynıdır. Inanmazsanız, işte aşağıya şimdiye kadar yazdıklarımıza gönderilen karşılıkları sıralıyoruz:

1 — 3-2-946 tarihinde çıkan «Feriköyünde bir sokak bataklık halini aldı!» şikâyetine cevab olarak Beyoğlu ilçesinden «Feriköyünde Avukat caddesinde Lalaşahin sokağının tamiri bu yılın programına dahil değildir. Ancak ödenek müsaid olduğu takdirde bu sene yapılacaktır.»

2 — 27-2-946 tarihinde basılan «Gazi Mustafapaşa sokağının hali!» başlıklı yazıya karşılık Kadıköy ilçesinden: «Feneryolunda Gazi Mühtarpaşa sokağının tamiri 1946 programına dahil bulunmaktadır.»

3 — 4-11-945 tarihli sayımızda neşrolunan «Maçkada perişan bir yol» fıkrasına cevab olarak Beşiktaş ilçesinden: «Kalıpçı sokağının parke olarak döşenmesi hakkında 945 yılında yapılan 33 bin küsur liralık keşiften ödenek imkânsızlığı yüzünden ancak yarısı yapılabilmiştir.»

4 — 23-12-945 tarihli sayımızda intişar eden «Fındıklıyı Beyoğluna bağlayan tek kestirme yolun açıklı hali» hakkında Beşiktaş ilçesinden: «Kazancıyokuşunun bozuk kaldırımlarının yapılması 946 yılı programına konulmuştur.»

5 — 22-2-946 tarihli sayımızda çıkan «Kadıköyünde karanlık ve çamurlu bir sokak» şikâyetine cevab olarak Kadıköy ilçesinden: «Kadıköyünde Nüzhetefendi sokağının tamiri işi yol programına dahildir. Ancak 946 yılı bütçesinden yolların tamiri için ayrılan ödeneğin kifayetsizliği dolayısile bu yolun tamiri 947 yılı programına bırakılmıştır. Nüzhetefendi sokağının ışık işi de genel tenvirat programına dahildir.»

Görülüyor ki 1945 yılındaki şikâyetlere nasıl 946 yılı için ümidli cevablar verildi ise 946 yılında yapılan şikâyetlere de aynı suretle 947 yılı için ümidli cevablar verilmiştir. Yukarıya naklettiğimiz tezkerede 946 yılı programına dahil olduğu bildirilen sokaklardan tamirine başlanmış olanlar varsa ilçelikler bunları bize bildirsinler, memnuniyetle sütunlarımıza geçiririz. Aksi takdirde evvelce de kaydettiğimiz veçhile bundan sonra okuyucularımız bizi mazur görsünler, yollardan edecekleri şikâyetleri (dilekler sütunu) na basamıyacağız. Çünkü alacağımız karşılıklar aynıdır. 947 de 948 için, 948 de 949 için ümid ve lih...

* * *

Köylere giden sağlık memurları Ne iş yapacaklarını bilmiyorlar

İzmitin Derbend bucağına bağlı Maşukiye köyünden okuyucumuz Yaşar Önce yazıyor:

«Köy enstitüsünden diplomalı ve yedi köyün sağlık işlerine bakmak üzere civarımıza bir memur geldi. Kendisini bir senedir bekliyorduk. Köylü tarafından altı bin lira sarfile bir ev yaptırılmış olduğu gibi ayrıca bin beş yüz lira da yardımda bulunuldu. Fakat bu memur iki aydır elleri böğründe tigili makamdan talimat ve tahsisat bekliyor. Yapacağı işin ne olduğunu bilmiyor. Talimat ve tahsisat da bu memuriyet icad edildiği anda hazırlanmış olsaydı, şimdi bu zat böyle boş oturmazdı, köylü de gösterdiği fedakârlığın yemişinden bir an evvel faydalanırdı.»

* * *

Galatada seyrüseferin kolaylaştırılması için..

Adresi ve imzası idaremizde saklı bir okuyucumuz bildiriyor:

«Galata rıhtımında gümrük binasile son defa tahsil müdürlüğü binası yapılmak için istimlâk olunarak yıktırılan binaların bulunduğu saha arasında eski (Sarraf iskelesi sokağı) adını taşıyan bir yol vardır. Bu sokağın hali pek perişan olduğu için oradan ne yayalar, ne de nakliye vasıtaları geçer. Halbuki en genişçe olmasına karşılık boyu ancak 100 metredir. Küçük bir masrafla tamir edilmesi kabildir. Eğer bu iş yapılacak olsa 3,5 metre genişliğindeki Gümrük sokağından geçmek zorunda olan otomobiller oradan tehlikesizce geçip tramvay caddesine kolayca çıkarlar. Durumu müteahassısları inceletecek olursa Belediyenin de bu gerçeği takdir ve esbabına bir an evvel tevessül edeceği muhakkaktır.»

* * *

Boğaz ve Üsküdar seferlerinde bazı düzensizlikler oluyor

Boğaziçinde ve Üsküdarda oturan okuyucularımızdan bazıları idaremize müracaat ederek vapur seferlerindeki bazı intizamsızlıklardan şikâyet ettiler ve şöyle derd yandılar:

«Şirketi Hayriyeden Denizyollarına devrolunan vapurların hemen hepsi hiç şüphesiz teslim alınırken gözden geçirilmişlerdi. Demek iyi incelenmemiş olacaklar ki geçen lodos fırtınası esnasında büyük hacimdeki üç vapurun dümenleri ve mühim kısımları hasara uğradı. Tamir edilmek için havuza çekildiler. Fakat hâlâ tamirleri bitmedi. Küçük vapurlarda dehşetli izdiham oluyor. Yolculuk ederken büyük zorluklar çekiyoruz. Tamir işinin bir an evvel bitirilmesini bekliyoruz. Sabahları Üsküdardan Köprüye 8,30 seferini yapan Erenköy vapurunun güverte kısmının açık olması yüzünden halk alt kamaralara doldukta, bütün yolcular havasızlıktan boğulmak ve kalabalıktan ezilmek tehlikesine maruz bulunmaktadırlar. Memurların ve müstahdemlerin işe başlama saatine tesadüf eden bu sefere daha müsaid bir vapurun tahsisini idareden rica ediyoruz.»

Üstad Bestekâr LEM'İ ATLI

Merhumun hatırasını taziz için tertib edilen kendi eserlerinden mürekkeb

BÜYÜK KONSER

Şehir Tiyatrosu KOMEDİ kısmında 26 Mart SALI saat 18 de

İştirak edecek ses sanatkârları: Ağyazar — Celâl Tokses — Hamiyet Yücesses — Mahmud Celâleddin — Mafharet Yıldırım — Muallâ Gökçay — Mustafa Çağlar — Necmi Rıza — Sadi Hoşses — Safiye Tokay — Tahsin Karakuş — Zeki Çağlarman

Saz sanatkârları: Ahmed Yatman — Aleko — Cemal — Hakkı Derman — Hamdi Tokay — Hasan Dede — İsmail Şençalar — Necati Tokyay — Salâhaddin Pınar — Şerif İçli — Şükrü Tunar — Yorgo.

İsimler, alfabe sırasile tertib edilmiştir.

SARAY Sinemasında

27/3 ÇARŞAMBA günü akşamı

Münir Nureddin

KONSERİ

Eski ve yeni eserlerden mürekkeb mutena bir program

HİSSÎ SEYAHAT

Radyolardan, şarkılı kahvelerden, iskambil oyunlarından kafaları şişen, sahne ve sinemalardan gözleri yorulan, sevda faciaları, aşk romanları, polis ve macera hikâyeleri okumaktan bunalan, okuyucularımıza Hilmi Kitabevi, mizahî, eğlenceli, keyifli, edebî ve hissî bir eser takdim ediyor. İngiliz ediblerinden LORENS'in yazdığı ve merhum Ali Kâmi Akyüzün açık bir dil ile türkçeye çevirdiği «Fransa ve İtalyada hissî seyahat» kitabı okuyanların en hassas ruhlarını okşar, gamları dağıtır, zevk ve neş'e içinde tatlı saatler geçirtir, zihinde ve hatırada silinmez izler bırakır gayet güzel bir eser, samimî bir romandır. Kendileri seyahate çıkmışlar, bütün geçen vak'aların içinde yaşamışlar gibi bir hisse kapılırlar. Sükûn ve neş'e ile okunan bu meraklı eseri herkese tavsiye ederiz. Fiatı 200 kuruş.

HİLMİ KİTABEVİ

BUGÜNKÜ ŞİİRİMİZ

Fahir Onger tarafından hazırlanan bu Antoloji'de genç nesle mensub yirmi dokuz şairin kısa biyoğrafilerini, sanat anlayışlarını ve en güzel şiirlerini bulacaksınız. Kitabcılardan arayınız. Fiatı 100 kuruştur.

Müracaat: Istanbul bayileri için, Ankara Cad. İzzeddin han No. 14/15, Taşra bayileri için: Şişli P. K. 49.

ÇEMBERLİTAŞ Sinemasında

BUGÜN Matinelerden itibaren 2 büyük film birden

1 — AŞKIN ZAFERİ (Türkçe Sözlü ve Şarkılı)

Bu güzel esere Şarkın en kıymetli yıldızlarından BEDER LAMA — BİŞARE VAKİM — BEDRİYE REFET iştirak etmişlerdir.

2 — GANGSTERİN AŞKI

Baştan başa heyecanla dolu büyük macera filmi.

Baş rolde: BARTON Mac LONE — MOLLY LAMONT

Şehir Tiyatrosunda yüzlerce defa temsil edilip büyük muvaffakıyetler kazanan eşsiz dram:

O KADIN

Pek Yakında TAKSİM Sinemasında

TÜRKÇE SÖZLÜ ve ŞARK MUSİKİLİ

Senenin en büyük ve acıklı filmi.

HARİKULÂDE HAFTA!

BUGÜN

MARMARA'da

Uyandırdığı yüksek heyecanı ve eşsiz hayranlık şahikalar derecesine yükselmiş olan

GÜZELLİK MÜKÂFATI

Baş yıldızları: LUCİLLE BAL — DİCK POWELL

Ayrıca: Bu yılın en büyük hissî romanı

YUVAYA DÖNÜŞ

Baş mümessili: RODDY MEDOWAL

ALEMDAR — MİLLÎ'de

Günlerdenberi bütün halkımızın heyecanla beklediği dünya harikaları:

1 — MİHRACENİN GÖZDESİ (TÜRKÇE)

ve

2 — HİND MEZARI (TÜRKÇE)

Harikulâde dublâj tekmili birden.

Türkçe şarkıları okuyan ses sanatkârlarımız:
SAFİYE TOKAY — MUSTAFA ÇAĞLAR

KADIKÖYÜNDE:

OPERA'da

CUMA akşamından itibaren Türkçe filmlerin en nefis harikası

MACİDE

(Türkçe)

Baş mümessili:
ABBAS HALİL

HALE'de

BUGÜN matinelerden itibaren WALLACE BERRY'nin hakikî şaheseri

DENİZ PİYADESİ

(Renkli) Ayrıca:

VATANIM İÇİN

GEORGES SANDERS

Bu Akşam MELEK ve İPEK Sinemalarında

Bu Senenin En Güzel... En Muhteşem Şaheseri

SU PERİLERİ

(RENKLİ) Baş rollerde:

RED SKELTON - ESTHER WİLLİAMS ve HARRY JAMES

Dikkat: Bu akşam için Melek'te loca ve numaralı koltuk kalmamıştır. İPEK'te numaralı koltuklar satılmaktadır.

Bugün matinelerden itibaren TURAN Sinemasında

Bu senenin iki büyük filmi birden

1 - AŞKIN ZAFERİ TÜRKÇE SÖZLÜ ve ŞARKILI

Şarkın en tanınmış artistleri tarafından çevrilmiş ve LEYLÂ ile MECNUN filminin unutulmaz artisti BEDER LAMA — BEŞARE VAKİM — BEDRİYE REFET — ABBAS FARİS

Müzik: Sadeddin KAYNAK, Şarkılar: Münir NUREDDİN ve Safiye AYLA

Seyredenleri hıçkırıktan ağlatacak hazin bir aşkın, ıstırab romanı.

2 - DRAKULANIN OĞLU

Lon CHANEY — Louis ALLBRİTTON — Robert PAİGE

İnsanları heyecandan heyecana sevkeden korku ve dehşet filmi.

Parke Taşı Döşenecek

Sümerbank Sellüloz Sanayii Müessesesi Müdürlüğünden : İZMİT

Müessesemiz dahilinde 1630 M² lik bir sahaya parke taşı döşenmesi işi eksiltmeye konmuştur.

Eksiltme 1/4/1946 tarihinde saat 14 te İzmitte Müessese Merkezinde yapılacaktır.

Bu işe aid şartname Müessesemiz Ticaret Servisinden parasız olarak temin olunabilir.

Eksiltmeye iştirak edeceklerin, kapalı zarf içindeki tekliflerini 1250 «bin iki yüz elli» liralık muvakkat teminat akçelerile birlikte eksiltme günü saat 12 ye kadar Müessesemize tevdi etmeleri ilân olunur.

Müessese ihaleyi icrada tamamen serbesttir. (3477)

Bayındırlık Bakanlığından :

Eksiltmeye konulan iş:

1 — Manisa Su Işleri 3 üncü şube müdürlüğü bölgesi içinde bulunan Menemen ovası sulama şebekesi tamamlanması işi olup tahmin edilen keşif bedeli fiat vahidi esası üzerinden (630,326.48) liradır.

2 — Eksiltme 27/3/946 tarihine rastlıyan çarşamba günü saat 16 da Ankarada Su Işleri Reisliği binası içinde toplanan su eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.

3 — Istekiler, eksiltme şartnamesi, sözleşme projesi, Bayındırlık Işleri genel şartlaşması, umumî su işleri fennî şartlaşmasile özel ve fennî şartlaşmalarla projeleri (31) lira (52) kuruş karşılığında Su Işleri Reisliğinden alabilirler.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin (28963) lira (06) kuruşluk geçici teminatı vermesi ve bu işin teknik ehemmiyetinde bulunan diğer bir işi muvaffakıyetle başardığını veya idare ve denetlediğini isbata yarar belgelerile birlikte eksiltmenin yapılacağı günden en az (tatil günleri hariç) üç gün evvel yazı ile Bayındırlık Bakanlığına başvurarak bu işin eksiltmesine girmek için yeterlik belgesi almaları ve bu belgeyi göstermeleri şarttır. Bu süre içinde belge isteğinde bulunmiyanlar eksiltmeye giremezler.

5 — Isteklilerin teklif mektublarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat öncesine kadar Su Işleri Reisliğine makbuz karşılığında vermeleri lâzımdır. Postada olan gecikmeler kabul edilmez. (2705)

İzmir Belediye Başkanlığından :

Belediyemiz Mezbaha İdaresi Buz Fabrikasına ilâveten yaptırılacak buz havuzu ve teferruatı işi bir ay müddetle pazarlığa bırakılmıştır.

Keşif bedeli 65000 «altmış beş bin» lira ve muvakkat teminatı «4875» liradır.

Şartlaşması ve fennî keşfi Mezbaha Müdürlüğünden 163 kuruş mukabilinde tedarik edilebilir. İsteklilerin teminatlarını Merkez Bankasına yatırarak makbuzlarile 10 nisan 946 çarşamba gününe «çarşamba dahil» kadar haftanın pazartesi, çarşamba ve cuma günleri saat 16 da Encümene başvurmaları. (3355)

Bursa İlbaylığından :

1 — Bursa Su İşleri Müdürlüğü için «8250» lira keşif bedeli olan 5500 kilo Fildöfer sandığı satın alınacaktır.

2 — Keşif ve şartnamesi Bursa Su İşleri Müdürlüğünde olup talib olan firmaların adreslerine bedelsiz olarak gönderilir.

3 — Eksiltme kapalı zarf usulile 5/4/946 tarihinde saat 10 da Su İşleri Müdürlüğünde toplanacak komisyon tarafından yapılacaktır.

4 — Muvakkat teminat bedeli «618» lira «75» kuruştur. Eksiltmeye iştirak etmek istiyenlerin kanunen ibraz edecekleri vesikalarla birlikte teklif zarflarını 3 üncü maddede yazılı saatten bir saat evvel Komisyon Reisliğine makbuz mukabilinde tevdi etmeleri lâzımdır. (3475)

TECRÜBELİ VEZNEDAR ALINACAK.

Emlâk ve Eytam Bankasından :

200 liraya kadar maaş verilmek üzere en az beş sene bir mühim mali müessesede veznedarlık etmiş ve yaşı kırkı geçmemiş bulunan bir veznedara ihtiyac vardır.

Taliblerin hal tercümeleri ve iyi hizmet vesikaları suretlerile fotograflarını «733» numaralı posta kutusuna göndermeleri. (3479)

Açık Eksiltme İlânı

Edremid C. H. Partisi İdare Kurulu Başkanlığından:

1 — Halkevimiizn amplifikatörünün faaliyete geçirilmesi işi eksiltmeye konmuştur.

2 — Tahmini bedel (1500) ve teminat akçesi (112) lira (50) kuruştur.

3 — Lüzumlu malzeme:

A — 1500 - bin beş yüz metre 2,5 kablo tel,

B — Sekiz muhtelif semtte operatör (noksan olan yeniden ikmal edilecek)

C — Mevcud elektrik direklerine bağlantı ve izalâtör (yüz aded izalâtör mevcud noksanı ikmal edilecek)

D — Ve buna müteferri malzeme ve lâmba (amplifikatör için)

4 — Eksiltme 30 mart 946 cumartesi günü saat 14 te kurulumuz huzurunda yapılacak ve ihaleyi müteakıb bir ay zarfında teslim edilmek üzere talibler kurulumuza müracaatle şartnameyi alabilirler. (3313)

Cumhur Başkanlığı Daire Müdürlüğünden :

1 — Çankayada Cumhur Başkanlığı köşkü arazisi içinde garaj binası yaptırılacaktır.

2 — Eksiltme, kapalı zarf usulile olup 1 nisan 1946 tarihine rastlıyan pazartesi günü saat 11 de Çankayada Cumhur Başkanlığı Daire Müdürlüğü binasında yapılacaktır.

3 — Bu inşaat için lüzumu olan taş, kum, çakıl, tuğla, çimento, yuvarlak betonarme demirile bağlamak, teli müteahhide parasız olarak dairece verilmek üzere yaptırılacak garaj binasının keşif bedeli (47657) lira (92) kuruş olup muvakkat teminatı (3574) lira (35) kuruştur.

4 — Eksiltme şartnamesi, plân vesair evrak hergün Daire Müdürlüğünde görülebilir.

5 — Eksiltmeye girebilmek için,

A — Muvakkat teminatın Büyük Millet Meclisi Saymanlık Müdürlüğü veznesine yatırılması,

B — 1946 yılı için Ankara Ticaret Odasında kayıdlı bulunması,

C — Bu işi yapmaya ehil olduğuna dair Bayındırlık Bakanlığı Yapı İşleri Başkanlığından ihale gününden (tatil günleri hariç) üç gün evvel ehliyet ve iştirak vesikası almış olması şarttır.

6 — Isteklilerin 2490 sayılı kanunun tarifi dairesinde hazırlayacakları mektublarını ikinci maddede yazılı olan saatten bir saat evveline kadar makbuz mukabilinde komisyon başkanlığına vermeleri lâzımdır. Postada gecikmeler kabul edilmez. (3393)

A. Y. Z. E. Orman Fakültesi

Alım Satım Komisyonundan :

Cinsi	Miktarı	Muh. Fi. Kr.	Muh. Tu. Lira	Şekli
Koyun eti	1500 Kg.	190	5700	Kapalı
Kuzu eti	1500 Kg.			
	3000 Kg.			zarf

İlk teminatı: 428 lira. İhalesi: 1/4/946 Saat: 16

Büyükdere, Bahçeköyde bulunan A. Y. Z. Ens. Orman Fakültesi için yukarıda müfredatı yazılı etler (1) şartlaşmada kapalı zarfla eksiltmeye çıkarılmıştır.

Eksiltme, Maliye Bakanlığı Ist. Yük. Okullar Saymanlığı dairesinde toplanacak olan Fakülte Alım Satım Komisyonu tarafından 1/4/1946 pazartesi günü saat 16 da yapılacaktır.

Isteklilerin, 2490 sayılı kanunun tarifine göre kapalı teklif mektublarını ihale saatinden en az bir saat evveline kadar komisyona vermeleri ve şartlaşmaları görmek istiyenlerin de adı geçen Saymanlık veya Fakülteye müracaatleri. (3425)

Kocaeli İli Daimî Komisyonundan :

1 — İlimizin Ormanköy - Akyazı arasındaki yolun 0 × 000 — 3 × 000 kilometreleri arası tamiratı kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Keşif bedeli (11752) lira (20) kuruştur.

3 — İhalesi nisanın 8 inci pazartesi günü saat on beşte İl Daimî Komisyonunda yapılacaktır.

4 — Geçici teminat (881) lira (42) kuruştur.

5 — İsteklilerin eksiltme gününden en az üç gün evvel Bayındırlık Müdürlüğünden yeterlik vesikası alması lâzımdır.

6 — Eksiltme evrakı İl Daimî Komisyon kaleminde görülebilir.

7 — İsteklilerin teklif mektublarını 2490 sayılı kanunun 32 nci maddesi gereğince düzenliyerek bir saat evveline kadar İl Makamına vermesi şarttır.

8 — Postada vaki gecikmeler kabul edilmez. (3516)

BİR ÇEKOSLOVAK TİCARET ŞİRKETİ

Makineler, cihazlar, alât ve edevat ile sair demir malzemesi ithalâtçı, ihracatçı ve fabrikatörlerile ticarî münasebatta bulunmak arzusundadır. «Exportation - Importation H. 1322» rumuzile şu adrese yazılması: PRUNA A. S., Prague, 1, Ovocny Trh. 19. Tchécoslovaquie

Gaibe ihtar

Yurd dışına kaçmaktan sanık Cizrenin Bermin köyünden Salih oğlu 320 Do. lu Dino Kabadayının ilân tarihinden itibaren 15 gün içinde Devrek Askerlik şubesinde isbatı vücud etmesi veya meskenini bildirmesi As. M. U. K. nun 215 inci maddesi gereğince ilân olunur.

Sorgu yargıcı İzzeddin Cebe

***

Yurd dışına firar ettiği iddiasile sanık aslen Cizrenin Revini köyünden Kasım oğlu 320 Do. lu Hasan Karaman As. M. U. K. 215 inci maddesi gereğince ilân tarihinden itibaren 15 gün içinde Devrek Askerlik şubesinde isbatı vücud etmesi veya ikametgâh adresini bildirmesi ilânen ihtar olunur.

Sorgu yargıcı Refik Ulusoy

***

Yurd dışına firar eylediği iddiasile sanık Cizrenin Mahmedi köyünden Ahmed oğlu 339 Do. lu Derviş Atayın ilân tarihinden itibaren 15 güün içinde Devrek Askerlik şubesinde isbatı vücud etmesi veya meskenini bildirmesi As. M. U. K. 215 inci maddesi gereğince ilânen ihtar olunur. (653-3330)

Sorgu yargıcı Refik Ulusoy

DOKTOR

Muin Memduh Tayanç

Cerrahpaşa Hastanesi
İç Hastalıkları Mütehassısı
Saat 3,5 — 7 ye kadar.
Beyoğlu Avrupa pasajı karşısında
No. 19. Küçük Parma H. daire: 1

ÜROLOG - OPERATÖR

Dr. M. ALİ TEZSEZER

İdrar yolları ve tenasül hastalıkları mütehassısı. Cağaloğlu eczanesi yanında 30/4 Saat 9-20 ye kadar

Besni sulh hukuk yargıçlığından:

No. 26

30/10/945 gününde Malatyada ölen Besninin İdris mahallesinden Osman oğlu tüccar Murtaza İsot vereselerinden Hacı Ali İsotun talebi üzerine terekesinin tesbitine ve defterinin tutulmasına karar verilmiş ve terekesi sulh yargıçlığında mevcud defter ,mucibince tahrir olunmuştur.

Ölü Mustaza İsotun Malatya, Ankara, İstanbulda veresesi olup ilişiği olması ihtimali muhtemel bulunduğundan adı geçenden alacaklı olanlarla müteveffaya borcu bulunanların işbu ilân tarihinden itibaren bir ay içinde Besni sulh mahkemesine ya bizzat veya tahriren başvurarak alacak ve borclarını deftere kayıd ve bildirmeleri ve bu müddet içinde yazdırmıyan ve bildirmiyenlerin bademe bir hak talebinde bulunmıyacakları ilân olunur. (3480)

Dr. Fahri Celâl

Sinir, Kekemelik ve Söyleme Kusurları Tedavisi
Cağaloğlu, Halk Partisi karşısı 21
Telefon: 20785.

Dr. İNYA SALİH

Kulak, Boğaz, Burun Mütehassısı
Her gün saat 13 ten itibaren hastalarını kabul eder. Cağaloğlu Emniyet Sandığı sırası 24. Tel: 20034

Beykoz barış hukuk yargıçlığından:

946/1

Beykoz Kavaklıdere caddesinde 63 sayılı evde kiracı olarak oturmakta iken 7/1/946 gününde vefat eden Hasan Başakın terekesine vaziyed edilmiş olmakla mirasçıları varsa kanunu medeninin 534 üncü maddesi mucibince üç ay zarfında kanuni vesaike müstenid sıfatlarını mahkemeye bildirmeleri ve müteveffanın alacaklılarile borclularının ve kefalet hesabile olan alacaklarının kezalik bir ay içinde mahkemeye müracaatle taleblerini, açılan defteri mahsusa kaydettirmeleri ve alacakları veya taleb ettikleri her hangi bir hakkı vaktile yazdırmıyan alacaklıların mirasçıları ne sahsan ve ne de terekeye izafetle takib edemiyecekleri kanunu mezkurun 561-562 ve 569 uncu maddelerine tevfikan ilân olunur. (3563)

Göz Hekimi Nuri Fehmi Ayberk

Haydarpaşa Nümune Hastanesi
Göz Mütehassısı
İstanbul Belediyesi karşısında
Telefon : 23212

Dr. HAFIZ CEMAL

LOKMAN HEKİM
DAHİLİYE MÜTEHASSISI
Divanyolu 104
Muayene saatleri: 2,5-5. Tel: 22398

Karar

Müteaddid firar ve hakikate muhalif evrak tanziminden sanık Jan oğlu İstanbul 338 doğumlu Jozef Bulyani firarda ısrar ettiğinden yakalanıncıya veyahud kıt'asına iltihak edinciye kadar As. Y. U. K. nun 216 ncı maddesi gereğince Türkiye dahilindeki mallarının haczedilmesine komutanlık adli âmirliğince karar verildiği ilân olunur.

* * *

Müteaddid firar ve hırsızlık suçundan sanık Şükrü oğlu Çarşamba 341 doğumlu Hüseyin Yeşiloğlu firardan yakalanarak sevkedilirken Turhal istasyonu civarında kendisini trenden atarak kaçtığından ve firarda ısrar ettiğinden As. Y. U. K. nun 216 ncı maddesi gereğince yakalanıncıya kadar mazununun Türkiye dahilindeki mallarının haczedilmesine komutanlık adli âmirliğince karar verildiği ilân olunur. (700-3544)

İşçi Alınacaktır

Türkiye Demir ve Çelik Fabrikaları Müessesesi Müdürlüğünden:

1 — Müessesemiz elektrik işlerinde çalıştırılmak üzere 12 elektrik ustası alınacaktır. —

2 — Müessesemizde yapılacak imtihanda göstereceksleri liyakate göre 6 liraya kadar yevmiye verilecektir.

3 — En az beş senelik işçilik mazisi olmak şarttır.

4 — Müracaatler arasında sanat okulu mezunları tercih edilir.

5 — Askerlikle alâkası olmıyacak, her hangi bir yere mecburî hizmeti bulunmıyacaktır.

6 — İmtihanda muvaffak olup iş alanlara geliş yol paraları verilir.

7 — İstekli olanların 30/3/1946 tarihine kadar birer dilekçe ve aşağıda yazılı vesaikle müessese müdürlüğüne müracaatleri ilân olunur. —

1 — Nüfus kâğıdı «945 yoklamalı»,
2 — İyi huy kâğıdı,
3 — Aşı kâğıdı,
4 — Mekteb diploması,
5 — Hizmet vesikası,
6 — Son çalıştığı yerden muvafakatname.

(3267)

Emeklilerle Yetim Maaşı alan 18 yaşındaki (18 dahil) Erkek Çocukların Nazarı Dikkatine..

İstanbul Defterdarlığından :

1 — İstanbul İlçeleri Malmüdürlüklerinden maaşlarını almakta bulunan mülkî ve askerî emeklilerin ve 18 yaşında olup da (18 yaş dahil) yetim maaşını alan erkek çocukların nisan 1946 üç aylık zat maaşlarından 4751 sayılı kanunun birinci maddesine uyularak 946 yılı birinci taksit yol vergisi mukabili aitı lira kesilecektir.

(60 yaşını aşkın olanlarla malûliyetleri sabit olan fakirler ve hayatta beş evlâdı bulunanlar ve mekteblerde tahsilde olanlar bu vergiye tâbi değildir.)

2 — 60 yaşını aşkın olanlar nüfus kâğıdlarını, malûliyeti sabit olan fakirlerle beş evlâd sahibi olanlar mensub oldukları belediye şubelerinden vergiden muaf olduklarına dair alacakları muaflık kâğıdını ve tahsilde bulunanlar da talebe olduklarına dair mekteblerinden alacakları vesikayı göstermeğe mecburdur. (3531)

İzmir Turistik Yolları Bölge Müdürlüğünden :

İzmir - Menemen - Bergama yolunun 35 + 350 — 35 + 750 kilometreleri arasında parke inşası işi 20/3/946 tarihinden itibaren 15 gün müddetle kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

Keşif bedeli 16052,00 lira, geçici güvenlik akçesi 1203.90 liradır.

Bu işe aid kapalı zarf eksiltme şartnamesi, sözleşme projesi, keşif ve silsilei fiat cedvelleri, hususî şartname vesair evrak Ankara, İstanbul, Bursa Bayındırlık Müdürlüklerile İzmir Turistik Yollar Bölge Müdürlüğünde görülebilir.

Eksiltmeye iştirak edeceklerin eksiltmeden üç gün evvel İzmir İli Makamına müracaatle yeterlik belgesi almaları lâzımdır.

Eksiltme 8/4/1946 salı günü saat 16 da İzmir İli Daimi Komisyonu odasında yapılacaktır.

İstekliler 2490 sayılı kanun hükümlerine göre hazırlayacakları 1203,90 lira geçici güvenlik akçesi, 1946 yılı Ticaret Odası ve yeterlik belgelerini taşıyacak teklif mektublarını yukarıda yazılı muayyen gün ve saatten bir saat evvel «yani saat 15 e kadar» Komisyon Başkanlığına tevdi ile makbuz alacaklardır.

Postadaki gecikmeler kabul edilmiyecektir. (3390)

Bağ - Bahçe Sahibleri

Zamandan kazanmak ve az masrafla bahçenizden çok faydalanmak istiyorsanız bilginizi arttırınız. Bu bilgiyi her ay çıkmakta olan ÇİFTÇİ Dergisinden elde edebilirsiniz. 6 sayısı çıktı. Satıcılardan isteyiniz. Yıllık abonesi 3 liradır. Adres: Posta kutusu 405, Ankara. (3444)

İstanbul Belediyesi İlânları

Cerrahpaşa hastahanesi için alınacak 132 kalem tıbbî ecza kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Tamamının tahmin bedeli 18339 lira 69 kuruş ve ilk teminatı 1375 lira 48 kuruştur. Şartnamesi Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kalemində görülebilir. İhalesi 29/3/946 cuma günü saat 15 te Daimî Komisyonda yapılacaktır. İsteklilerin ilk teminat makbuz veya mektubları ve 946 yılına aid Ticaret Odası belgelerile birlikte kanunun tarifatı çevresinde hazırlıyacakları teklif mektublarını havi kapalı zarflarını ihale günü saat 14 e kadar Daimî Komisyona vermeleri lâzımdır. (3027)

ÜROLOG - OPERATÖR Prof.

Bahaeddin Lûtfi Varnalı

Böbrek, Mesane, İdrar ve Tenasül Yolları Hastalıkları Mütehassısı.
Beyoğlu, İş Bankası karşısı Emir-Nevruz sokak No. 10. Panaiya Aprt. No. 2. Telefon: 42203.

Gaibe ihtar

Asker iken firar etmek suçundan sanık Bozüyüğün Pazarcık nahiyesi Doğanlar mahallesinden Mehmed oğlu 339 doğumlu Ali Muhsin Gözlüklü bulunması ihtimali olan yerlerde aranmasına rağmen bugüne kadar bulunamamıştır.

İlân tarihinden itibaren 15 gün zarfında bulunduğu yer Askerlik şubesine başvurması veya meskenini bildirmesi lüzumu, As. Muh. Us. K. M. 215 gereğince ihtar olunur. (706-3546)

Ad. Sb. K. Kut, Adli âmir F. Erduru

İzmir P. T. T. Bölge Başmüdürlüğünden :

1 — Akhisar P. T. T. binası inşaat ikmaline aid iş kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltme 4/4/946 perşembe günü saat (10) da İzmir P. T. T. Bölge Başmüdürlüğü odasında toplanacak Alım Satım Komisyonunda yapılacaktır.

3 — Yapılacak işlerin keşif bedeli (49987) lira (59) kuruş olup muvakkat teminatı (3749) lira (7) kuruştur.

4 — İsteklilerin bu işe aid keşif, şartname ve mütemmim evrakı 250 kuruş bedel mukabilinde almak ve muvakkat teminatlarını yatırmak üzere çalışma günlerinde İzmir P. T. T. Bölge Başmüdürlüğü Binalar ve Levazım kalemine müracaat etmeleri ve eksiltme günü eksiltme saatinden bir saat evvel mühürlü teklif mektublarile bu gibi teknik ehemmiyette (100.000) liralık bir bina inşaatı yapmış olduğuna dair resmî bir daireden alınmış vesika ile yüksek mimar veya bir yüksek mühendis veya inşaat mühendisi istihdamına dair taahhüd vesikası ve 1946 yılına aid Ticaret Odası vesikası ve muvakkat teminat makbuzu veya banka mektubunu Bölge Başmüdürlük binasında bulunan Alım Satım Komisyonu Başkanlığına numaralı makbuz mukabilinde vermeleri ve eksiltmeden üç gün evvel Bölge Başmüdürlüğünden bu işe gireceklerine dair vesika almaları lâzımdır.

Postada olan gecikmeler kabul edilmez. (3494)

Devlet Denizyolları İşletme U. M. İlânları

1 — Yiyecek Müdürlüğünün ambarında (eski Galata un ambarı) mevcud (1200) ilâ (1500) aded (boş sadeyağ tenekesi) (25 mart 1946) pazartesi günü saat (15) te Tophanede eski Muhasebe binasında bulunan Alım Satım Komisyonunda isteklisine pazarlıkla satılacaktır.

2 — İsteklilerin pazarlık gün ve saatinden önce tenekeleri bulundukları yerde gördükten sonra komisyona başvurarak alacakları bir yazile Genel Saymanlık veznesine (225)) liralık geçici güvenme yatırmaları ve tam pazarlık saatinde ticarî sıfat ve ikametgâhlarını gösteren vesikalarla ve geçici güvenme makbuzu ile birlikte komisyona müracaat etmeleri gerektir. (3373)

İstanbul Ticaret ve Sanayi Odasından :

4355 sayılı kanunun 33 üncü maddesi, senelik oda aidatının üç ay zarfında ödenmediği takdirde üç misli alınacağını mutazammındır.

1946 yılı senelik aidatının mebdei ise 1/1/1946 olduğundan 31/3/1946 akşamına kadar ödenmiyen aidatların üç misli tahsili zaruret ve kat'iyet kesbedeceğinden buna mahal bırakılmamak üzere Odamızda kayıdlı bilûmum azanın senelik aidatlarını nihayet 31/3/946 günü akşamına kadar Muhasebe şubemize müracaatle ödemeleri lüzumu tavsiye ve rica olunur. (1819)

3000 Ton Kireç Taşı Alınacak

Sümerbank Sellüloz Sanayii Müessesesi Müdürlüğünden : İZMİT

Odun Sellülozu Fabrikamızın ihtiyacı bulunan «3000» ton mermer kireç taşı satın alınacaktır.

Bu işe aid şartname parasız olarak İzmitte Müessesemiz Ticaret Servisinden, İstanbulda Küçük Kınacıyan hanındaki Büromuzdan tedarik olunabilir.

Taliblerin tekliflerini havi kapalı zarfları Tl. 2500 «iki bin beş yüz» liralık muvakkat teminat akçelerile birlikte 10 nisan 1946 çarşamba günü saat 12 ye kadar İzmitte Müessesemiz Müdürlüğüne tevdi etmeleri lâzımdır.

Müessesemiz ihaleyi yapmakta tamamen serbesttir. (3198)

P. T. T. İşletme Genel Müdürlüğünden :

1 — Eskişehir otomatik telefon santralı binasının inşaatı kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Bu işin keşif bedeli 270,073 lira 03 kuruş olup geçici teminatı 14,552,02 liradır.

3 — Eksiltme, 3 nisan 1946 tarihine rastlıyan çarşamba günü saat 15,30 da P. T. T. İ. Genel Müdürlüğü binasında toplanacak Alım ve Satım Komisyonunda yapılacaktır.

4 — Bu işe aid plân, keşif, şartname, vesair evrak Ankarada P. T. T. İ. Genel Müdürlüğü Emlâk ve Levazım Müdürlüğünden, İstanbulda P. T. T. Umumî Depo Muhasibliğinden ve Eskişehirde P. T. T. Bölge Başmüdürlüğünden 13 lira 50 kuruş mukabilinde alınabilir.

5 — Isteklilerin, kalorifer, elektrik ve sıhhî tesisatı ihtiva eden en az 150,000 lira keşif bedelli tek bir bina inşasını taahhüd ettiklerine ve bu taahhüdlerini tesisat da dahil olduğu halde tamamen ifa ederek binanın geçici kabulünü yaptırdıklarına dair 1 ocak 1946 ilâ 29 mart 1946 tarihleri arasında resmî dairelerden alınmış veya bu tarihler arasında itibarî dairesince teyid edilmiş vesikalarını bir dilekçe ile 29 mart 1946 tarihine kadar P. T. T. İşletme Genel Müdürlüğü Alım ve Satım Komisyonu Başkanlığına tevdi ederek bu işin eksiltmesine iştirak vesikası almaları ve bizzat yüksek mühendis veya yüksek mimar, mühendis veya mimar olmıyanların inşaatın başından sonuna kadar bir yüksek mühendis veya mimar, mühendis veya mimar istihdam edeceklerine dair resen tanzim edilmiş bir noter taahhüdnamesi vermeleri lâzımdır.

6 — Teklif mektublarının eksiltme için tayin edilen günde saat 14,30 a kadar Alım ve Satım Komisyonu Başkanlığına tevdi edilmesi şarttır.

Postadaki gecikmeler kabul edilmiyecektir. (3399)

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Refik Saydam Merkez Hıfzıssıhha Müessesesinden:

Müessesemiz ihtiyacı için dakikada 250 - 500 litre suyu 60 metre irtifaa atabilecek elektrikle müteharrik akkuple çift otomatik şalterli 220/380 volt sabit bir aded motopomp açık eksiltme suretile satın alınacaktır.

Tahmin edilen bedel 2000, ilk teminat 150 lira olup eksiltme 2/4/946 salı günü saat 11 de Müessesede toplanacak Satınalma Komisyonunda yapılacaktır.

Şartnamesi her gün Müessesede görülebilir.

Taliblerin ilk teminatı yatırmak için bir gün evvel gelerek birer irsaliye almaları ve eksiltmeye iştirak etmek üzere belli gün ve saatte Müessesede hazır bulunmaları. (3392)

Tomruk nakil ve istif ettirilecek

Sümerbank Sellüloz Sanayii Müessesesinden :

Müessesemizin Mudurnu Revir Âmirliğinin Çayköy, Dedeleraltı, Dokurcun, Dereköy, Tekirler ve Yürse depolarında bulunan takriben 9900 metre küp tomruğun bulundukları yerlerden Akyazı mevkiinde gösterilecek depo mahalline kadar nakil ve burada muntazam istif işleri müteahhide verilecektir.

Talib olanların beher metre küpü için fiat tekliflerini havi kapalı zarfları Tl. 5000 (beş bin) liralık muvakkat teminat akçelerile birlikte 22 mart 946 cuma günü saat 12 ye kadar İzmitte Müessesemiz Müdürlüğüne tevdi etmeleri ilân olunur.

Müessesemiz ihaleyi icrada tamamen serbesttir. Bu işe aid şartname Ankarada Sümerbank Genel Müdürlüğünden, İstanbulda, Sümerbank Satınalma Müdürlüğünden ve İzmitte Müessesemiz Ticaret Servisinden bedelsiz alınabilir. (3199)

İstanbul Üniversitesi Rektörlüğünden :

Tıb Fakültesi Biolojik Kimya Enstitüsünde bir doçentlik açıktır.

Yabancı dil imtihanı 10 haziran 1946 pazartesi günü saat 14 te Rektörlükte yapılacaktır. Adaylıkları Bakanlıkça kabul edilenlerin bir hafta içinde tezlerini jüri kuruluna vermeleri gerekmektedir. Yönetmenlikte aranılan şartları haiz isteklilerin sağlık raporu, 5 fotograf, kimlik cüzdanının örneği ve belimsel hüviyetini gösteren fişlerile (fişler Tedris İşleri kaleminden istenecektir) ve bir dilekçe ile 20 mayıs 1946 çarşamba günü akşamına kadar Rektörlüğe başvurmaları. (3478)

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Refik Saydam Merkez Hıfzıssıhha Müessesesinden:

Müessesemiz Kuduz şubesi ihtiyacı için 1946 yılı sonuna kadar 1 - 2 yaşında 150 aded koyun kapalı zarf usulile satın alınacaktır.

Muhammen bedel 6000, ilk teminat 450 lira olup ihalesi 5/4/946 cuma günü saat 11 de müessesede toplanacak Satınalma Komisyonunda yapılacaktır.

Şartnamesi hergün müessesede görülebilir. İsteklilerin kanunî teklif mektublarını ihale günü saat ona kadar komisyona vermeleri. (3464)

GENEL KURUL TOPLANTISINA ÇAĞIRI

İSTANBUL VEREM SAVAŞI DERNEĞİ

BAŞKANLIĞINDAN :

Cağaloğlunda Üçüncü Mıntaka Etıbba Odası salonunda 23/3/1946 cumartesi günü saat 15 te yapılacak genel kurul toplantısına sayın üyelerimizin şeref vermeleri rica olunur.

Vakfıkebir Asliye Hukuk Yargıçlığından :

Davacı Vakfıkebir Ziraat Bankası tarafından Vakfıkebirin Bahadırlı K. den Hacı Ali oğlu Osman Güven ile kardeşi Ömer Pekgüven aleyhlerine ikame eylediği reddi mirasın iptali davasından dolayı yapılan yargılamada, davalılardan Osman Güven adına yazılan davetiyenin yeri belli olmadığından bahisle tebliğsiz geri çevrilmesi üzerine mumaileyhe davetiyenin ilânen tebliğine mahkemece karar verilmiş ve yargılama da 12/4/1946 cuma günü saat 10 a talik edilmiş olmakla mezkûr günde mahkemeye bizzat gelmesi veya bir vekili kanuni göndermesi için keyfiyet davetiye makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (3542)

İstanbul Belediyesi Başkanlığından :

Hesab İşleri Müdürlüğü kadrosunda münhal bulunan (20) lira maaşlı ve (60) lira ücretli memuriuklar için 28/3/946 tarihine musadif perşembe günü saat 14 te lise ve 29/3/946 tarihine musadif cuma günü saat 14 te de münhal vazifelerin mahiyet ve icabına göre orta okul mezunu erkekler arasında müsabaka imtihanı yapılacaktır.

Aşağıda yazılı evsafı haiz olanların 27/3/946 günü akşamına kadar Belediye riyasetine istida ile müracaat ederek istenilen vesaiki vermeleri ve tayin edilen gün ve saatte Belediye Merkez binasında hazır bulunmaları ilân olunur.

1 — Türk olmak,
2 — 18 yaşını bitirmiş olmak,
3 — Fiili askerlik hizmetini yapmış olmak,
4 — 30 yaşından yukarı olmamak,
5 — Herhangi bir yüksek okula kayıdlı olmamak.

İSTENİLEN VESAİK

1 — Hüviyet cüzdanı,
2 — Askerlik vesikası,
3 — Doğruluk kâğıdı,
4 — (4) aded vesikalık fotograf,
5 — Tahsil belgesi. (3407)

İstanbul Teknik Üniversitesi Makine Fakültesi Dekanlığından :

Fakültemiz kalemine bir memur alınacaktır. İyi daktilo bilmesi şarttır. İsteklilerin 24/3/1946 tarihine kadar Dekanlığa müracaatleri lâzımdır. (3316)

RADYO

Bugünkü Program

7,28 Açılış ve program — 730 Müzik (Pl.) — 7,45 Haberler — 8,00 Müzik (Pl.) — 8,30 Kapanış ve program.

★

12,29 Açılış ve program — 12,30 Hafif soolar (Pl.) — 12,45 Haberler — 13,00 Salon orkestrası (1 — Offenbach: Prenses operasından parçalar 2 — Becce: Aşikane serenat 3 — Lincke: Gavot 4 — Sibellus: Dans) — 13,30 Kapanış.

★

17,58 Açılış ve program — 18,00 Salon orkestrası (1 — Leuschner: Mazurka fantezi 2 — Grossmann: Çardaş 3 — Robrecht: Tezat (potpuri) — 18,30 Ziraat saati — 18,45 Şarkılar — 19,00 Haberler — 19,20 Geçmişte bugün — 19,25 Armonika külliteti. Çalanlar: Kaya Öztan, Necdet Alpün, Wagner (piyano), Komendinger (Kontrabas), Urkan (davul) — 19,45 Yurddan sesler — 20,15 Radyo gazetesi — 20,45 Fasıl — 21,30 Konuşma — 21,45 Cumhur Başkanlığı armoni mızıkası (1 — Sellenick: Hind marşı 2 — Korsakoff: Hind şarkısı 3 — Lotter: İki Hind tablosu A) Hind mabedinde B) Himalay ilâhesi 4 — Borodin: Orta Asya steplerinde 5 — Korsakoff: Antar) — 22,30 Dans müziği (Pl.) — 22,45 Haberler — 23,00 Kapanış ve program.

BULMACA

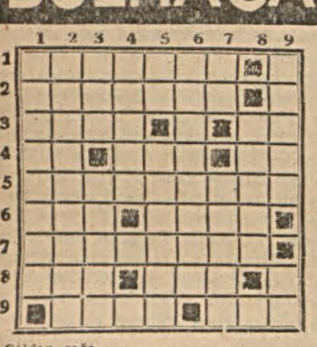

Soldan sağa:
1 — Bir çeşid sıkıştırma aleti. 2 — Sükûn ve istirahate dalıp kendinden geçmişken. 3 — Tanrı (eski dilde), bir edat. 4 — Çok defa «açık» kelimesinin başına gelir, denizlerinki göllerinkine göre daha derindir, çok veren maldan bu kadar veren candan verir. 5 — Mısırın tarihte meşhur fingirdek kraliçesi. 6 — Sigara tablalarının icadına sebeb olan odur, gördüğü işin hakkile mütehassısı. 7 — Şehrimiz civarında bir yücelik. 8 — Kimseye böyle nazarla bakmamalı, küçük sayılmıyanlardan. 9 — Saplayıp dikme, bazı hayvanların tüylerinden elde edilir.

Yukarıdan aşağıya:
1 — Mutlaka. 2 — Halic kıyısındaki bir semtte oturanlar (eemi). 3 — Çeviriniz «aşağı seviyede kalmış olan» meydana çıkar, bir çeşid sınav. 4 — Alkollü içkilerin kuvveti onunla ölçülür. 5 — Bir emir, sicimin üstüne sırala. 6 — Bir mevsim (divan edebiyatında). 7 — Bir boyut, tersi cesur kahramanlardır. 8 — Çok yüksek dağların tepeleri daima böyledir. 9 — Küçüğün büyüğe yazdığı hürmetkârane mektub, arka değil.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	U	M	U	M	M	Ü	D	Ü	R
2	Y	A	L	A	■	Ç	E	R	İ
3	U	L	U	S	A	L	■	E	Y
4	Ş	A	■	■	S	A	L	T	A
5	T	R	A	K	İ	T	■	M	■
6	U	Y	K	U	■	İ	L	E	T
7	R	A	S	T	■	F	A	K	■
8	M	■	A	L	A	E	T	■	A
9	A	R	M	U	T	■	A	N	D

BORSA

İstanbul Borsasının 19/3/946 fiatları

		Kapanış
Londra	— 1 Sterlin	5,20
New-York	— 100 Dolar	132,—
Cenevre	— 100 İsveçre Fr.	30.675
Madrid	— 100 Pezeta	12,84
Stockholm	— 100 İsveç Kr.	31,1325

ESHAM VE TAHVİLAT

% 5 faizli ikramiyeliler

	Alış	Satış
1933 Ergani	24,50	24,50
1938 İkramiyeli	21,50	21,50
Milli Müdafaa	21,30	21,30
D. Yolu İkramiyesi	95,52	95,52
D. Yolu İkramiyesi IV	96,25	96,25
D. Yolu İkramiyesi V	96,00	96,00
Tasarruf bonosu	96,25	96,25

% 7 faizli tahviller

Sivas - Erzurum I	19,90	19,90
Sivas - Erzurum 2-7	19,60	19,60
1941 Demiryolu I	19,60	19,58
1941 Demiryolu II	19,00	19,00
1941 Demiryolu III	19,90	19,90
Milli Müdafaa I	19,64	19,64
Milli Müdafaa II	20,24	20,24
Milli Müdafaa III	19,22	19,22
Milli Müdafaa IV	19,40	19,40
Anadolu Demiryolu Grupu:		
Tahviller 1-2	61,50	61,50
Hisse senedleri %60	34,—	34,—
Mümessil senedi	48,80	48,80
Hisse Senedleri		
Merkez Bankası	141,50	141,50
İş Bankası	14,70	14,70
T. Ticaret Bankası	4,50	4,50
Aslan Çimento	9,15	9,15

SARRAFLARDA ALTIN

	Evvelki	Dünkü
Reşadiye	37,50	37,20
Gülden	35,75	35,30
Külçe	5,50	5,55
İngiliz		45,00
İsviçre		34.25

İstanbul Belediyesi ŞEHİR Tiyatrosu

Saat 20,30 da
DRAM KISMI

GÖLGELER
Yazan: Ahmed Muhib Dranas
Telefon: 42157

KOMEDİ KISMI
KÜÇÜK ŞEHİR
Yazan: CEVAD FEHMİ

Beyoğlu LÂLE sineması karşısında
MUAMMER KARACA TİYATROSU
Tenzilâtlı halk günü
Bugün 15,30 da matine,
8,30 da süvare
YAMAN ŞEY

EMİNÖNÜ HALKEVİNDE
TİYATRO ŞENLIGI
20 mart saat 21 de, Meddah Karagöz - Kukla - Hokkabaz
22 mart saat 21 de, Orta oyunu
Her tarafa tramvay vardır.
Biletler evvelden alınabilir.
Tel: 23340

Sahib ve Başyazarı: NADİR NADİ
Umumi neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürü: HIKMET MUNİR ÜLGEN
Cumhuriyet Matbaası

ÇAPAMARKA TESİS TARİHİ 1915

Zeytin ve Nebatî Yağ Fabrikatörlerinin Dikkatine:

ZEYTİN ve NEBATÎ YAĞ PRESELERİ KOMPLE TESİSATI

360 ve 400 m/m piston kuturlu memleket tipi ve çelik kalıblı preselerle ufki su tazyik tulumbaları

EN FAZLA RANDIMAN, EN UCUZ İSTİHSAL MALİYETİNİ TEMİN EDER.

SOCİETA VERAÇİ
Macchine Olearia, FİRENZE - İTALİA
Türkiye Umumî Mümessili:
NİZAMEDDİN TURGAY
İthalât - İhracat - Mümessillik.
Galata, Sermed Han kat 3, İstanbul.
Telgraf: Nizamkay *Telefon:* 40010
Siparişleriniz zamanında yerine getirilir.

tıkanmaları önler!
kaleminizi temizler!
tortuları eritir!
...işte aradığınız mürekkep:

PARKER Quink MÜREKKEBİ

6-3-32

30/35 HP Kuvvetinde, Mazotla Çalışan
LANZ (BULLDOG)
Marka, işler vaziyette BİR TRAKTÖR satılıktır. İsteklilerin Galata, Arabcami, Sırmalı sokak 3 numarada Hüseyin Sümer'e müracaatleri.

KONYA ELEKTRİK TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

Meclisi İdaresinden:

15 eylûl 1926 tarihli kararname ile müteşekkil ve Konya Ticaret Odasının 569 numarasında kayıdlı Konya Elektrik Türk Anonim Şirketinin 15/2/1946 tarihinde Konyada şirket binası merkezinde yaptığı fevkalâde umumî heyet toplantısında Ticaret Kanununun 442 nci maddesinin 2 ve 9 uncu bendleri gereğince şirketin feshi ve tasfiyesine ve Konya Valisi İzzettin Çağpar, Belediye Reisi Muhsin Dündar ve Ticaret Odası Reisi Ömer Keleşin tasfiye memuru olarak intihablarına karar verilmiş olduğundan: Şirket dayinlerinin şirketteki hukukunu nihayet bir sene zarfında şirket binasında vazifelerine başlamış bulunan tasfiye memurlarına bilmüracaa ispat etmeleri lüzumu ilân olunur.

Ebe Başhemşiresi Alınacak

Başhemşirelik yapmış, ameliyathanelerde uzun zaman çalışmış, Narkoz bilir tecrübeli bir başhemşireye ihtiyac vardır. Taliblerin fotograf ve vesikalarile Yerebatan Sağlık Yurduna müracaatleri.
Ücret net 125 liradır.

İSTANBUL BALIK AVCILARI KOOPERATİFİNDEN:

Kooperatifimizde münhal bulunan muhasebeciliğe aşağıdaki hususatı haiz

Bir Muhasebeci Alınacaktır

Türk olması ve muvazzaflık askerliğini yapmış olması ve evvelce çalıştığı müesseselerden bonservis getirmesi lâzımdır. İsteklilerin imtihan edilmek üzere Eminönü Peynirciakif sokak Osman Efendi han 1/2 No.da Kooperatif Merkezine müracaatleri.

SATILIK RÖNTGEN LABORATUARI

Bütün teferruatile birlikte teşhis ve tedavi makinelerini ihtiva eden, merhum Doktor Suphi Neşet Bekan'in İstanbuldaki rontgen laboratuarı olduğu gibi veya ayrı ayrı satılacaktır. İsteklilerin Beyoğlu İstiklâl caddesi Işık apartımanında 2 No.lı daireye müracaat etmeleri veya 41901 No.ya telefon etmeleri.

Elektrik ve Makinist Ustası Aranıyor
Çorum Devlet Hastanesi Baştabibliğinden:

Hastane makinist ve elektrik ve buna benzer işlerde çalışmış makinistlerin ârıza ve tamirlerine hakkile vakıf makinist ve elektrikçi aranıyor.
Verilecek ücret ayda 100 liradır. Aynî yardım da vardır. İsteklilerin bir dilekçe ile aşağıda yazılı vesaikle Hastane Baştabibliğine müracaatleri ilân olunur.
I — Nüfus kâğıdı tasdikli sureti,
II — İyi huy kâğıdı,
III — Mekteb diploması veya bu işlerde çalıştığına ve ehliyeti bulunduğuna dair resmî vesikanın tasdikli sureti.
IV — Son çalıştığı yerden muvafakatname. (3467)

Biletlik Kâğıt Satışı
Sümerbank Sellüloz Sanayii Müessesesinden:
İZMİT

Piyasa ihtiyacı için M² 50 gr. ağırlığında ve aşağıda renk, eb'ad ve fiatları bildirilen biletlik kâğıdı imaline başlanacaktır.
İhtiyacı olanların mart 1946 sonuna kadar istedikleri miktarları İzmittaki Müessesemiz Merkezine bildirmeleri rica olunur.

RENKLER: Sarı, Yeşil, Pembe, Açık Kırmızı, Mavi, Şamua
EB'AD : 594 × 841, 707 × 1000, 648 × 917 mm.
FİAT : Fabrikamızda teslim tonu Tl. 1050.—
Cif İstanbul » » » 1076.—

Her renk ve eb'addan asgarî kabul olunacak sipariş miktarı bir tondur.
Alınacak sipariş miktarına göre kısa vadeli teslim tarihi ilgililere ayrıca bildirilecektir. (3419)

TURAL komprimeleri
ÖKSÜRÜK ve BRONŞİTE KARŞI
BÜTÜN ECZANELERDE ARAYINIZ

OPERATÖR
RIZA ÜNVER
Doğum ve Kadın Hastalıkları Mütehassısı.
Cağaloğlu Nuruosmaniye caddesi No. 22 Mavi yapı. Telefon: 22683

DOKTOR
Ziyaeddin Maktav
Cerrahpaşa Hastanesi
Kulak, Burun, Boğaz (Ağız, Diş) Hastalıkları Mütehassısı
Ankara Caddesi 15

Gençliğinizin muhafazası için
KİBAR
Banyo Sabunu İle
BANYO YAPINIZ.
Asmaaltı No. 26. Telefon: 21526

Lâleli Gönlü Ferah
OTELİ
Çiçekli bahçesile bir cennettir. Tercih ediniz. Lâleli Şairhaşmet 43

Sultanahmed beşinci sulh hukuk yargıçlığından: (946/626)

İstanbul Sirkeci Bahçekapı Artaryan hanında kahvecilik yapan ve ayni yerde ikamet eden ve 5/1/946 günü vefat ettiği ihbar edilmesile terekesine mahkememizce el konmuş olan Fethullah oğlu ölü İbrahim İskenderin işbu ilân tarihinden başlamak üzere alacaklı ve borclularının bir ay içinde ellerinde mevcud vesaik ile ve keza miraşçılık sıfatları bulunanların ise üç ay içinde «946/626 tereke» dosya numarasile tereke yargıçlığına müracaatleri, yapılmadığı takdirde hak taleb edemiyeceklerinden terekenin tasfiye edileceği ilân olunur. (3538)

Basın ve Yayın Umum Müdürlüğünden:

Bazı matbaa sahiblerinin 4475 sayılı kanunun 42 nci maddesi hükmüne riayet etmiyerek bastıkları matbualardan ikişer nüshasının Umum Müdürlüğümüze gönderilmesi hususunda ihmalkâr davrandıkları görülmektedir.
Yukarıda numarası bildirilen kanunun 42 nci maddesine riayet etmiyenler hakkında Ceza kanununun hükümlerine göre takibatta bulunulacağı İç İşleri Bakanlığının 19/8/943 tarih ve 793/23328 sayılı ve Basın ve Yayın Umum Müdürlüğünün 17/9/943 tarih ve 991/737 sayılı tamimlerile matbaa, sahiblerine bildirilmişti.
Bu hususa, bir kere daha alâkadarların nazarı dikkatini çekeriz. (3447)

Adana Millî Mensucat Fabrikası Müdürlüğünden:

1 — Aşağıda yazılı 4 kalem üstüpü ve ıskartalar 1/4/946 pazartesi günü saat 10 da açık arttırma ile fabrikamız ambar teslimi olarak satılacaktır.
2 — Beher kilosunda ayrıca beşer kuruş ambalâj ücreti alınacaktır.
3 — İhalede fabrika serbesttir. Mal ve nümuneleri her gün fabrikada görülebilir.
4 — Fazla izahat için taliblerin fabrikaya müracaatleri.

180	ton	Üçüncü Iskarta	83	ton Kolasız	Üstüpü
130	»	I. B. Iskarta	23	» Kolalı	Üstüpü

MÜZİSYEN ALINACAK

Konya Halkevi Başkanlığından:

1 — Piyano, keman, akardeon, saksifon, kornet, ve caz gibi musiki âletlerinden en az ikisini kullanabilmek,
2 — İyi nota bilmek, cazda çalışabileceği gibi icabında salon orkestrasında da görevini iyi yapabilecek kudrette olmak,
3 — Yaş ve tahsil durumu aranmayıp askerliğini bitirmiş olmak yukardaki şartları taşıyan istekli müzisyenlerin durumları ve açık adreslerini ve istedikleri ücret miktarlarını bildirir bir fotoğrafı yazı ile Konya Halkevi başkanlığına müracaatleri. (2808)

İNGİLİZ MALI
DEVA - LİTE
MARKA
CEB FENER PİLLERİ
Emsalinden üstünlüğü bir tecrübe ile anlaşılır. Her yerde arayınız.

Manisa Valiliğinden:

1 — Alaşehir Kaymakam evinin ikinci kısmı inşaatı (15379) lira (61) kuruşluk keşifnamesi üzerinden 4/4/946 perşembe günü saat on bire kadar müddetle ve kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.
2 — Muvakkat teminat (1153) lira (48) kuruştur.
3 — Kapalı zarfların 2490 sayılı kanunun 32 nci maddesine tevfikan hazırlanması ve ihaleden bir saat evvel Daimî Komisyon Başkanlığına tevdi veya posta ile bu saatte gelmiş olması şarttır.
4 — Mukavele, keşif, proje suretleri Bayındırlık Müdürlüğünde görülebilir. (3266)

Doktor, bakteriyoloğ, eczacı ve hemşire alınacak
Ereğli Kömürleri İşletmesi Genel Müdürlüğünden:

İşletmemizin Zonguldak Merkez hastanesi ve dispanserlerinde çalıştırılmak üzere aşağıda ihtisas ve aylık ücreti yazılı doktor, eczacı ve hemşire alınacaktır.

Bakteriyoloğ	350 Lira
Bevliye mütehassısı	350 »
Asabiye mütehassısı	350 »
Mücadele hekimi	260 »
Dispanser hekimi	260 »
Hemşire ve ebe	100 »
Eczacı	170 »

Yukarıda yazılı aylık ücretlerden başka 3659 sayılı Barem Kanunu uyarınca biri temettü, diğeri de fevkalâde mesai karşılığı olarak senede iki maaş nisbetinde ikramiye ve ayrıca çalışmalarında gösterecekleri verim nisbetinde her ay ücretlerinin % 25 ine kadar prim de verilir.
İsteklilerin, Zonguldakta Genel Müdürlüğümüze müracaat etmeleri. (3264)

"Zevcim Gözlerine İnanamıyor!"
Ve on yaş daha genç göründüğümü söyliyor

"Zevcim "bu cidden bir harikadır„ diyor. Ancak iki ay kadar evvel alnımda ve gözlerimle ağzımın etrafında çizgiler ve buruşuklukların vardı. Hakikaten "Yaşlı„ görünüyordum. Bugün ise, bütün bu çizgilerim kayboldu ve arkadaşlarım bir genç kızın cildi gibi parlak, nermin ve yumuşak olan cildime takdir nazarile bakıyorlar. Her akşam yatmadan evvel cild gıdası olan pembe renkteki Tokalon kremini kullanıyorum. Terkibinde Viyana Üniversitesi profesörlerinden biri tarafından keşfedilen, gençliğin kıymetli ve cazip cevheri olan "Biocel„ vardır. Gündüzleri de cildi beyazlatıp yumuşatan, siyah noktaları gideren ve açık mesameleri sıklaştıran beyaz renkteki Tokalon kremini kullanıyorum. Bakınız nasıl muvaffak oldum?

DOKTOR
DERVİŞ K. DİRİM
Mide, Barsak Hastalıkları Mütehassısı
Pazartesiden maada her gün saat 9 - 12, Kadıköy, Dumlupınar sokak

ÜROLOG - OPERATÖR
Dr. CELAL DİNÇER
İdrar yolları, tenasül hastalıkları mütehassısı, saat 3 - 6,30 arasında İstanbul Cağaloğlu 16, Akşam Kız Sanat Okuluna bitişik.

Bandırma sulh hukuk yargıçlığından: 946/125

Bandırmanın Hacı Yusuf mahallesinden Receb Usta karısı Haticenin kızı ölü Şkrüye kocası Mehmede:

Bandırmanın Hacı Yusuf mahallesinden Bekir oğlu Ahmed karısı ve Bekir kızı Naciye tarafından aynı mahallede oturan Receb Usta karısı Hatice kızı Şükriye aleyhlerine açtığı bu mahallede kâin bir bab evin şüyuun izalesi davasının icra kılınan muhakemesi neticesinde Şükriyenin kocası vereseden olmanız itibarile ve ikametgâhınızın meçhuliyetine binaen size ilânen tebligat yapılmasına ve bu babdaki muhakemenin de 12/4/946 tarihinin cuma günü saat 15 talik edilmiş olduğundan işbu gün ve saatinde mahkemede hazır bulunmanız veya usulüne tevfikan tanzim edilmiş bir vekâletname ile sizi temsilen bir vekil göndermeniz lüzumu ve aksi takdirde muhakemeye gıyabınızda devam olunacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere keyfiyet ilân olunur. (3523)